

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus ir JAV prezidentas George Bush pasitarimo metu Baltuosiuose rūmuose sausio 17 d.

LIETUVOS PREZIDENTAS PENTAGONE

Washingtonas, sausio 18 d. Tęsdamas darbo vizitą JAV Lietuvos Prezidentas Valdas Adamkus susitiko su Gynybos sekretoriaus pavaduotoju Paul Wolfowitz. Buvo aptarti integracijos į NATO klausimai bei Lietuvos dalyvavimas antiteroristinėje koalicijoje.

V. Adamkus supažindino JAV Gynybos sekretoriaus pavaduotoją su Lietuvos pasirengimu narystei NATO. Lietuvos vadovas užtikrino, kad mūsų šalis laikysis įsipareigojimo gynybos reikalams skirti 2 proc. bendro vidinio produkto atitinkančią biudžeto dalį. Prezidentas sakė, jog Lietuva racionaliai naudoja šias lėšas kariuomenės modernizavimui. “Mūsų tikslas yra

nebūtinai didelė, bet moderni, gerai paruošta, aprūpinta šiuolaikine ginkluote kariuomenė”, - sakė V. Adamkus.

Paul Wolfowitz, teigiamai įvertino Lietuvos karių dalyvavimą tiek taikos palaikymo misijose, tiek remiant antiteroristinę koaliciją. JAV Gynybos sekretoriaus pavaduotojas pažymėjo, kad Lietuva nors ir maža valstybė, tačiau įnešė nemažą indėlį remdama kovą su tarptautiniu terorizmu.

Posėdžio metu taip pat aptarti santykiai su kaimyninėmis valstybėmis.

Po susitikimo V. Adamkus padėjo vainiką prie paminklo rugsėjo 11-osios Pentagono aukoms.

Sausio 18 d surengtoje vaizdo konferencijoje “Washingtonas-Vilnius” Lietuvos vadovas apibendrino susitikimo su JAV Prezidentu G. Bush rezultatus. V. Adamkus taip pat atsakė į Lietuvos žurnalistų klausimus apie JAV požiūrį į NATO plėtrą, santykius su Rusija, amerikiečių investicijas Lietuvoje

Prezidentas iki sausio 22 d. viešės Čigagoje. Sausio 23 d. V.Adamkus Amerikos mokslo plėtros asociacijoje Washingtone skaitys paskaitą aplinkosaugos tema.

Sausio 23 d. Lietuvos vadovas išvyks pirmojo oficialaus vizito į Meksiką.

Prezidento spaudos tarnyba

LIETUVOS RESPUBLIKOS AMBASADORIAUS VEIKLA

Interviu su Lietuvos Respublikos ambasadoriumi JAV Vygaudu Ušacku

Kokį įspūdį Jums padarė žinia, kad “Ukmergės žinių” skaitytojai Jus išrinko populiariausiu 2001 metų Ukmergės krašto žmogumi?

Buvau maloniai nustebintas “Ukmergės žinių” skaitytojų pasirinkimu. Nesitikėjau tokio dėmesio. Džiugu, kad ukmergiečiai domisi užsienio politika, kuri, be abejonės, yra neatsiejama

mūsų visų kasdienių darbų dalis.

Lietuvos prezidentą Valdą Adamkų Baltuosiuose rūmuose Vašingtone priims JAV prezidentas Džordžas Bušas. Tai bus pernai rugsėjo 11-ąją nutrūkusio Lietuvos prezidento vizito tęsinys. Kaip vyksta pasiruošimas abiejų šalių prezidentų susitikimui?

Pasiruošimas vyksta intensyviai, kadangi, apart susitikimo su JAV Prezidentu G.W.Bush ir politinių diskusijų, Prezidentas V.Adamkus daug dėmesio skirs susitikimams su JAV verslininkais ir žurnalistais su tikslu pritraukti daugiau JAV investicijų į Lietuvą, skatinti prekybą tarp JAV ir Lietuvos, aplamai garsinti Lietuvos

LIETUVOS PREZIDENTO VIZITAS PAS JAV PREZIDENTĄ

Washingtonas, sausio 18 d. Baltuosiuose rūmuose Lietuvos Respublikos Prezidentą Valdą Adamkų priėmė Jungtinių Amerikos Valstijų Prezidentas George Bush. Pokalbio metu aptarti integracijos į NATO, dvišalių ryšių, santykių su kaimyninėmis valstybėmis klausimai.

G. Bush sakė, kad Lietuvos pastangos integruotis į NATO yra matomos ir vertinamos. JAV vadovas pakartojo remias Šiaurės Atlanto organizacijos plėtrą ir pavadino Lietuvą narystės Aljanse siekiančių šalių lydere. Jis pabrėžė, jog visos valstybės, siekiančios tapti NATO narėmis, turėtų ir toliau aktyviai ruoštis, nes sprendimus dėl plėtros nulems tik jų pasirengimas.

V.Adamkus sakė, kad Lietuva atsakingai rengiasi priimti narystės NATO įsipareigojimus ir tikisi šiais metais sulaukti kvietimo prisijungti prie Aljanso.

Pokalbyje Lietuvos vadovas prisiminė, kad jo ir G. Bush susitikimas turėjo įvykti 2001 metų rugsėjo 11 d., tačiau dėl tądien įvykdytų teroro aktų Niujorke ir Vašingtone jis buvo atšauktas. V. Adamkus pakartojo, kad Lietuva remia JAV suburtos antiteroristinės koalicijos pastangas įveikti

terorizmą. Prezidentas sakė, kad Lietuva jau dabar veikia kaip NATO partnerė.

George Bush padėkojo Lietuvai už paramą kovoje prieš terorizmą bei aktyvų dalyvavimą taikos palaikymo operacijose Balkanuose. JAV vadovas ragino tęsti narystei NATO reikalingas reformas.

Aptariant tolesnę JAV ir Lietuvos dvišalių santykių plėtrą, G. Bush akcentavo, jog ypač yra svarbu gerinti investicinį klimatą mūsų šalyje.

Posėdžio dalyviai pasikeitė nuomonėmis su holokaustu susijusiais klausimais. G. Bush teigiamai įvertino Lietuvos pastangas užtikrinant žydų tiesioginio ir istorinio paveldo apsaugą.

Susitikime taip pat kalbėta apie santykius su kaimyninėmis valstybėmis. Abiejų valstybių vadovai išreiškė viltį, kad Rusija ir toliau konstruktiviai bendraus tiek su NATO šalimis narėmis, tiek su narystės Aljanse siekiančiomis valstybėmis.

Vėliau Lietuvos Prezidentas susitiko su JAV prekybos sekretoriaus pavaduotoju Samuel Bodman, Amerikos žydų komiteto atstovu Andrew Baker, vakarieniavo su JAV NATO komiteto nariais.

Prezidento spaudos tarnyba

vardą, kad būtų daugiau mūsų kraštu besidominčių, investuojančių ir aplankančių mūsų užsieniečių.

Ką tik Prezidento G.W. Bush prašymu paansktintas Prezidento V.Adamkaus vizitas į Vašingtoną, kuris įvyks sausio 17d., bus reikšmingas įvykis Lietuvos-JAV santykiuose bei būsimų NATO plėtros sprendimų kontekste. Pirma, tai bus paskutiniojo diplomatinio sezono prieš Prahos pasitarimą, Prezidento G.Bush susitikimas su vienos iš NATO šalių kandidačių vadovu V.Adamkumi. Lietuva yra Vilniaus dešimtuko“-10-ties Vidurio Europos šalių grupės, kurios siekia NATO narystės, iniciatorė ir lyderė. Todėl Prezidentų Bush ir Adamkaus susitikimas bus

svarbus aplamai visoms NATO narystės siekiančioms valstybėms, visam NATO plėtros procesui. Manau, JAV ir Lietuvos Prezidentai aptars tiek principinius NATO plėtros klausimus ir problemas, tiek Lietuvos perspektyvas.

Antra, tai bus istorinio pobūdžio susitikimas, kadangi pirmą sykį įvyks oficialus dviejų: JAV ir Lietuvos Prezidentų susitikimas Baltuosiuose rūmuose, kurio metu bus aptarti NATO plėtros, dvišaliai ekonominiai, kultūriniai klausimai. Yra ir anksčiau buvę susitikimų su JAV Prezidentu kartu su kitais Baltijos šalių vadovais ar tarptautinių susitikimų metu. Tačiau dviejų Prezidentų susitikimas Baltųjų

(Nukelta į 4 p.)

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

■ SAVANORIŲ PAJĖGOMS - 11 METŲ

Krašto apsaugos savanorių pajėgos (KASP) sausio 17 d. minėjo 11-ąsias įkūrimo metines, praneša ELTA.

Nuo 1991 metų sausio 17-osios veikiančiose savanorių pajėgose dabar yra apie 10 tūkst. karių savanorių ir 2 tūkst. karininkų bei liktinių. Pajėgas sudaro 10 rinktinių ir 1 aviacijos batalionas.

Kasmet sausio 17-ąją į Vilnių suvažiuojantys visų savanorių rinktinių atstovai tradiciškai sustoja išskilmingoje vėliavų rikiuotėje Nepriklausomybės aikštėje.

Sausio 17 d. šventiniuose renginiuose dalyvavo ne tik Lietuvos kašto apsaugos vadovybė, bet ir kaimyninių šalių analogiškų organizacijų - Latvijos Zemessardze ir Estijos Kaitseliit - vadai.

Laipsniškas Lietuvos kariuomenės atkūrimas prasidėjo atstačius šalies valstybingumą 1990 metų kovo 11 dieną. Iki 1991 metų pabaigos visos krašto apsaugos struktūros buvo formuojamos savanoriškumo principu, tačiau daugiausia patriotiškai nusiteikusių žmonių susibūrė į savanorių dalinius miestuose ir rajonuose, kurių organizavimo iniciatyva priklausė Lietuvos Sąjūdžiui. 1991 metais bręstant sausio įvykiams, Sąjūdžio savanoriams buvo pavedamos svarbiausios gynybinės užduotys - saugoti ir ginti Aukščiausiosios Tarybos, spaudos, radijo, televizijos pastatus, kitus valstybės gyvybiškai svarbius objektus.

1991 metų sausio 17-ąją Aukščiausioji Taryba priėmė Savanoriškosios krašto apsaugos tarnybos įstatymą, kuriuo remiantis buvo įkurta Savanoriškoji krašto apsaugos tarnyba. Nuo 1998 metų vasario 2 dienos ji pertvarkyta į Krašto apsaugos savanorių pajėgas. Pasak Krašto apsaugos ministerijos, dabar dauguma pajėgose tarnaujančių karių yra jauni vaikinai ir merginos, daugiau kaip pusė iš jų tarnauja ne mažiau kaip penkerius metus. Kyla išsilavinimo lygis. KASP tarnauja patys įvairiausi žmonės - nuo moksleivio iki mokslų daktaro, nuo verslininko iki bedarbio, visų visuomenės sluoksnių ir grupių atstovai. Kariu savanoriu gali tapti 18 metų sulaukęs Lietuvos Respublikos pilietis, jeigu jo išsilavinimas, fizinis pasirengimas, sveikatos būklė ir moralė atitinka rikiuotės kario reikalavimus.

Lietuvos savanoriai palaiko gerus ryšius su analogiškais Latvijos, Estijos, Švedijos, Danijos, Norvegijos, Jungtinės Karalystės, JAV struktūromis, vyksta į užsienio šalis mokytis ir stažuoti, dalyvauja bendrose pratybose.

■ LIETUVOJE ESTIJOS PREZIDENTAS

Į Lietuvą darbo vizito atvykęs Estijos Prezidentas Arnoldas Riutelis sausio 17 d. susitiko su Seimo Pirmininku, Ministru Pirmininku, apžiūrės Vilniaus senamiestį, apsilankys Vilniaus universitete. Estijos ambasadoje A.Riutelis susitiks su estų bendruomenės Lietuvoje atstovais. Tą pačią dieną Estijos Prezidentas išvyko namo į Taliną.

Po to, kai opozicijos kandidatą 73 metų A.Riutelį Estijos parlamentas pernai rugsėjį išrinko šalies Prezidentu, tai jo pirmoji kelionė į Lietuvą.

Kadangi Prezidentas Valdas Adamkus turėjo išvykti vizito į JAV, kur jo laukė svarbus pokalbis su Prezidentu George W.Bush, Lietuvos ir Estijos vadovai sausio 15 d. bendravo Rygoje.

■ A.BRAZAUSKO APSISPRENDIMAS

Ministras Pirmininkas Algirdas Brazauskas apie savo dalyvavimą Prezidento rinkimuose ketina paskelbti, kaip jau ne kartą yra minėjęs, pavasarį, teigiama išplatintame Vyriausybės spaudos tarnybos pranešime.

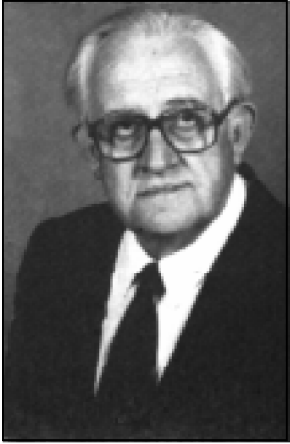
Kaip praneša ELTA, kalbėdamas vienoje iš Lietuvos televizijų informacinių laidų, A.Brazauskas tą ir pakartojo, pabrėždamas, kad anksčiau laiko, t.y. dabar, pranešti apie savo dalyvavimą ar nedalyvavimą rinkimuose jį galėtų priversti tik ypatingi įvykiai - "žemės drebėjimas".

Vyriausybės spaudos tarnybos pastebėjimu, laidos rengėjai interviu parodė ne visą, todėl susidarė klaidingas išpūdis apie A.Brazausko dalyvavimą būsimuose Prezidento rinkimuose. Interviu ištraukioje dabartinis Vyriausybės vadovas teigia, jog tik žemės drebėjimas galėtų pakeisti jo požiūrį dėl apsisprendimo dalyvauti Prezidento rinkimuose.

Kaune vėl veiks ješiva - aukštesnioji žydų religinė mokykla. Prieškariu veikusią vieną garsiausių pasaulyje Vilijampolės ješivą yra baigę daugelis žinomų ir įtakingų rabinų. Šiandien daugelis jų gyvena Jungtinėse Valstijose ir Izraelyje. Lietuvos žydai turi tik vieną rabiną - iš JAV atvykusį ir Vilniuje apsigyvenusį Šolom Ber Krinskį.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Algirdas Pužauskas

Pakistano prezidentas Perez Musharaf priėmė sausio 8 d. devynių JAV senatorių delegaciją ir pažadėjo stengtis pagerinti santykius su Indija, su kuria santykiai tiek pagedo, kad abi kaimynės sutraukė į 1,200 mylių pasienį dideles karo jėgas. Dėl Kašmiro teritorijos abi šalys turėjo jau du karus, kuriuos Pakistanas pralaimėjo. Nauji įtempimai kilo gruodžio 13, kai ginkluoti musulmonai puolė Indijos parlamento rūmus. Šiame teroristų puolime žuvo penki užpuolikai ir devyni parlamento sargybiniai, nors parlamento nariai liko nepaliesti. Nors Pakistano valdžia atmetė

Afganistano Laikinosios vyriausybės vadovas Hamid Karzai, dešinėje, sveikinasis su jį aplankiusiais JAV senatoriais - Joseph Lieberman, kairėj, Susan Collins, John McCain, centre, ir Sima Samar, Afganistano ministre moterų reikalams.

Keliais sakiniais

• **JAV** jau daug metų turi karinę laivyno bazę Kubos saloje, vadinamą Guantanam įlankos laivyno uostu. Šiuo metu ten vyksta statyba. Bazėje bus apgyvendinti Afganistane suimti teroristai, kuriuos prižiūrės JAV karo policijos dalinys. Karibų jūros klimatas kaliniams bus daug švelnesnis už Afganistano žiemą, nors šio kalėjimo pareigūnai sako, kad didelių patogumų teroristai saloje neturės, tačiau laikinai teks gyventi lyg narvuose, kurie naktimis bus apšviečiami. Pradžioje laukiama 100 kalinių. Vėliau patalpos kaliniams bus geresnės. Išvežus Afganistano daugiausia į teroro veiksmus įsivėlusius vyrus, jų nereikės saugoti

VĖL KOVOS KAŠMIRE

Indijos kaltinimus, kad Pakistanas organizavo šį užpuolimą, Pakistanas suėmė dviejų radikalių musulmonų organizacijų vadus uždarė juos namų arešte, Indija atšaukė savo diplomatus iš Pakistano, suvaržė pakistaniečių diplomatų veiklą Indijoje, įtempimai nesumažėjo, nes abi šalys šiuo metu įsigijo ir branduolinių ginklų, kurie gali pareikalauti milijonų žmonių gyvybių.

Senatorių delegacija aplankė ir Afganistaną. Čia patirta, kad laikinoji Afganistano vyriausybė pati svarsto, ar JAV gaudomi Taliban vadovai yra karo nusikaltėliai ir teroristai. Vyksta slaptos derybos su dar gyvais Taliban kariuomenės vadais. Afganistano dabartiniai vadai tvirtina, kad tik patys Afganistano piliečiai turi galią nuspręsti, kas nusikaltėlis ir kas ne. Tas liečia ir vyriausią Taliban vadovą mulą Mohammed Omar. Paaiškėjo, kad septyni aukšti Taliban vadovai, jų tarpe ir buvęs teisingumo ministras, buvo paimti į ne-

laisvę, tačiau buvo paleisti vietinių afganų valdžios. JAV kariams toliau valant kalnų slėptuves Baghran miesto apylinkėse, mūšyje žuvo pirmas amerikietis specialiųjų jėgų narys, žaliųjų berečių dalinio kareivis. JAV vyriausybė viešai apgailestavo karinio benzino vežiojančio lėktuvo katastrofą. Dėl nežinomų priežasčių Pakistano pasienyje į kalną atsimušę jūrų pėstininkų lėktuvus, žuvo septyni marinai. Manoma, kad nelaimė įvyko dėl techniško gedimo, o ne dėl priešų ugnies. Lėktuvus buvo netoli oro uosto į kurį bandė nusileisti. Tarp žuvusių buvo ir pirmas šiame kare moteris, seržantė Jeannette Winters, 25 metų, iš Du Page, IL. Daug sunkumų Afganistane sukelia vietiniai įvairių provincijų privačių kariuomenių vadovai. Tai lyg atskirų vietovių gubernatoriai, likę iš senų laikų. Laikinasis Afganistano premjeras Karzai įsakė visiems ginkluotiems Afganistano vyrams išvažiuoti iš sostinės Kabul, tačiau tam pasipriešino vidaus reikalų ministras, įsakęs tik kareiviams nevaikščioti sostinės gatvėse ginkluotiems, o visiems susirinkti į kariuomenės barakus. Deja, tų kareivinių net trys yra pačiame miesto viduryje. Kareivių pilnos gatvės ir visi rodo savo galią ir įtaką, dažnai skriausdami alkanus miesto gyventojus. Tarptautinė šalpos parama, siunčiamas maistas nukeliauja atskirų apygardų valdovams, o badaujantiems tenka tik trupiniai. Duona kepama kalnuose randamų žolių, sumaišant jas su avižomis.

pačiame Afganistane ir ten kareiviai turės geresnes sąlygas kitiems uždaviniams.

• **Kataro** televizija vėl parodė didžiausią terorizmo veikėją Osama bin Laden, kuris ekrane atrodė pavargęs ir nusivylęs Afganistano karo

rezultatais. Jis ragino visus islamo išpažinėjus, kad jie kovotų prieš Ameriką, kol ši rems ir palaikys Izraelio okupaciją Palestinoje.

• **Didžiosios Britanijos** premjeras Tony Blair, grįžęs iš

(Nukelta į 3 p.)

Rusijos Sagger prieštankinės raketos buvo sulaikytos laive, kurios, kaip rašo spauda, buvo siųstos palestiniečiams .

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119-0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$35.00, first class - \$58. Single copy - 70 cents. Air mail overseas - \$110.00.

Prenumerata metams - \$35.00, pusei metų - \$20.00, pirma klase - \$58. Oro paštu į užsienį metams - \$110.00. Atskiro numerio kaina - 70 centų. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slaptyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

KARALIAUČIAUS ATEITIS

Karaliaučiaus srities klausimą Maskva dažnai primena ir Lietuvos vyriausybei. Rusijos Saugumo taryba tuo klausimu posėdžiauja, bet savo nutarimų neskelbia, tačiau viena kita žinia pasirodo žiniasklaidoje. Prez. Putin norįs Karaliaučiaus srityje sudaryti aštuntąją federalinę apygardą, suteikti kažkokios, ypač svarbios, ekonominės zonos statusą. Jei jis tą sritį nori beveik pats tvarkyti, tai rodo, kad Maskva tą užgrobtą kraštą neišleis iš savo žinios. Ten administracijai vadovauja gubernatorius V. Jegorov, kuris turėtų plėsti ryšius su Europos sąjunga arba galėtų būti paskirtas specialus pareigūnas, kaip to nori Rusijos prezidentas.

Karaliaučiaus srityje, kaip praneša užsienio žinių agentūros, jaučiamas ekonominis sustingimas, nes gyvenimo lygis esąs žemesnis negu pačioje Rusijoje. Mums įdomu, jog rusai prekybos kilimu laiko gintaro gaminius. Karaliaučiaus srities prekybos plėtimas yra Rusijos prekybos ir ekonomijos ministerijos žinioje. Rusų vyriausybė mato pavojų, kad į NATO įstojus Lietuvai, Latvijai ir Estijai, ta jų valdoma žemė bus apsupta vakarų valstybių ir ne tik ekonominiai, bet ir politiniai. Jau dabar Lenkijos vyriausybė pasisakė, jog tranzitui tarp Lenkijos ir Karaliaučiaus srities būtų taikomas palengvintas vizų išdavimas.

Lietuvos atstovai taip pat yra pasisakę už lengvesnį vizų išdavimą į tą sritį. Pagaliau to reikalauja įsijungimo į Europos sąjungą sąlygos. Kokia bus Lietuvai iš to nauda, parodys tik ateitis. Tikima, kad Karaliaučiaus kraštas bus NATO valstybių apsuptas. Žinant koku būdu ta sritis po Antrojo Pasaulinio karo sąjungininkų buvo pavesta laikinai valdyti Sovietų sąjungą, kurios nebėra, šiuo metu nedrįstama šio anklavo statuso diskutuoti. Karaliaučiaus sritis niekada istorijoje nepriklausė Rusijai. Laukiama, kada pradės didėti tame regione ir Vokietijos įtaka.

Visi prisimename, kai Vokietija kapituliavo, 1945 metų vasarą įvyko Potsdam konferencija, kuriame anuomet buvo Prūsijos karalių rezidencija. Joje dalyvavo JAV prez. Harry Truman, Britanijos premjeras Winston Churchill ir Sovietų Sąjungos - Josef Stalin. Konferencijoje buvo visa eilė nutarimų, tarp kurių ir teritoriniai pertvarkymai. Potsdame buvo patvirtintas Jaltos konferencijos nutarimas perleisti Sovietams Lenkijos rytinę dalį nuo Curzono linijos. Taip pat pavesta Sovietų Sąjungai administruoti Rytprūsių dalis su Karaliaučiaus miestu, o kita dalis pavesta Lenkijai valdyti. Taikos sutartims paruošti su Suomija, Bulgarija, Italija, Rumunija ir Vengrija buvo sudaryta užsienio reikalų ministrų taryba ir 4 didžiųjų, karą laimėjusių, valstybių atstovų ir dar Kinijos atstovas. Tačiau būsimai taikos konferencijai jie datos nenustatė.

Potsdamo konferencija turėjo parodyti tų valstybių vienybės idėją, kurios praktikoje niekadoms nebuvo, nes įvykiai parodė, kad ta vienybė neįgyvendinama. Todėl daugelis Potsdamo konferencijos nutarimų liko tik popieriaus lakštuose. Taikos konferencijos nebuvo ir Rusija karo metu užimtomis žemėmis tebesidžiaugia ir šiandien.

S. Tūbėnas

MAŽAIS ŽINGSNELIAIS Į BALANOS GADYNE!

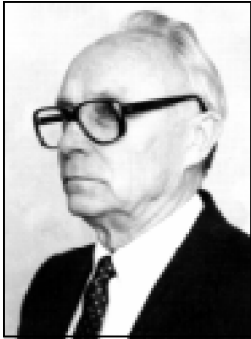
Nors dabar šiek tiek aptilo kalbos apie elektros tiekimo liniją į Vakarų Europą, bet pati mintis dar nėra mirusi. Ji tebėra gyva! O kad būtų daugiau tos atliekamos srovės - reikia pakelti Lietuvos vartotojams jos kainą, kad mažiau srovės vartotų. Mažiau srovės vietoje vartojant, bus daugiau jos eksportui. Dabar klausimas? Kas iš to eksporto uždirbs? Atsakymas labai trumpas. Tik ne valstybė! Valstybė neuždirbtų tik neapmokėtas pirkėjų sąskaitas. Taip, kaip buvo ir tebėra su Gudija!

Jeigu pirkėjas sąskaitas laiku apmokėtų tai pirmiausiai uždirbtų tarpininkai. Lietuvoje niekas negali įvykti be tarpininkų. Kadangi už tų tarpininkų stovi aukštesni pareigūnai, kuriems patiems tiesiogiai biznyje dalyvauti būtų ne tik nepatogu, bet ir neetiška. Gal tas etiškumas ministrų ar kitų aukštesnių pareigūnų nevargintų. Bet bėda yra ta, kad yra ta nelemta opozicija, kuri mielai savo oponentus sutriuškintų. Ir priedo spauda. Kuri ir iš šiaudo vežimą priskaldo. Tad tam ir yra tie tarpininkai, kad tikrieji srove prekiautojai, liktų viešumai nežinomi. Tų tarpininkų uždarbis, atrodo, yra nedidelis. Tik keliolika centų už parduotą kilovat val srovės. Bet kuomet reikalas liečia pardavimą keliasdešimt

milijonų kilovat val srovės, tai galų gale susidaro gana impozantiška sumelė, kurios užtenka ir aukštiesiems pareigūnams, ir tarpininkams, kad pilaitės statytųsi. Viename rajone, kuriame tokių pilaičių apstu, teko lankytis ir vienos pilaitės vidų apžiūrėti. Sakyčiau, kad neatsilieka, o gal net pralenkia Lemonto ar kitų priemiesčių rezidencijas.

Valdžioms pastoviai keičiantis, atsirado nauji ministeriai ir gal keletas naujų tarpininkų. Turbūt ir jie norėtų savo pirmtakūnų keliais eiti ir sau pilaitės statyti. Tam reikėtų papildomų lėšų. O eksportui į Gudiją sumažėjus, ir buvusių tarpininkų pajamų šaltinis gerokai išseko.

ELTA pranešimu, Lietuvoje pakeliama vartotojams elektros kaina. Šiuo metu tik vieną centą kilovatvalandžiui. Atrodytų, kad tai yra labai nedaug. Taip, kuris gauna tūkstantį litų ar daugiau tai, žinoma, yra labai menkas pabrangimas. Bet tiems, kurie į mėnesį tegauna tik 140-2000 lt. (tokių yra labai daug). Tai ir vienas centas yra pinigas. Bet tai tik pradžia. Energetikai norėtų 4-rių centų pakėlimo. Nors ir prieš pakėlimą elektros energija Lietuvos gyventojams nėra pigi. Eilinis Lietuvos vartotojas moka 22 cnt. už 1 kolowatą. Tuo tarpu Gudijai tik už pažadus elektros srovė yra tiekiamą tik už 4 cnt

Juozas Žygas

kilovat val. Tačiau praėjusių metų pradžioje buvo rašyta, kad Gudija norėtų mokėti tik 3.8 cnt už kl w/val. Ir tai tik pažadais.

Normaliai valstybė turėtų pirmiausiai pigia srove aprūpinti savo krašto pramonę ir gyventojus. Ir tik perteklių užsieniui parduoti. Bet tiktai ne Lietuvoje! Lietuvoje savais gyventojais kuo mažiausiai yra rūpinamasi. Lietuvos kaimas dar negrižta prie balanų. Bet jau netoli to yra. Britanica book of the year 1995 skyriuje energetika nurodo pasaulio visų valstybių elektros gamybą. Ir iš kokių šaltinių srovė yra gaunama. Atomine energija Prancūzija 83.2 % - Lietuva 82.2 %. Lietuva stovi antroje vietoje, tik 1 % žemiau Prancūzijos, kuri pasaulyje atominėje energijoje pirmauja. Atominių srovės gamyba yra pigiausia. Tik ne Lietuvoje! Britanica nurodo, kad Lietuva daug energijos gamina, tačiau gyventojams ji nėra pigi. Lietuvos kaimas prie balanų dar negrižo, tačiau jau yra pakeliui. Jau dabar kaimuose yra naudojamos “spingsės”. Tai yra miniatiūrinė lemputė, vos dalį stalo teapšviečianti.

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Atkelta iš 2 p.

Indijos, Pakistano ir Afganistano susilaukė aštrios britų spaudos kritikos, kad jis vaidina svarbų pasaulio politiką, apleisdamas savo valstybės reikalus, kaip geležinkelio darbuotojų streiką ir sveikatos priežiūros reformas.

- **Ispanija** perėmė Europos Sąjungos vadovavimą šešioms mėnesiams. Šis pasikeitimas sutapo su euro valiutos įvedimu ir tarptautiniu sutarimu laikyti Ispanijos vaskų genties užsispyrimą įsteigti savo nepriklausomą valstybę teroristų veikla. Birželio mėn. Europos prezidentavimą perims Danija, o po jos - Graikija.

- **Jungtinių Tautų** Saugumo tarybon buvo išrinktos penkios valstybės: Meksika, Kamerūnas, Ginėja, Bulgarija ir Sirija, kuri daugelio šalių laikoma “piktavale”.

- **Kinijos** komunistų partija rugsėjo mėn. šaukia generalinį partijos suvažiavimą. Laukiama, kad pasitrauks generalinis partijos sekretorius

Jiang Zemin ir bus išrinktas naujas politbiuras. Vasario mėn. Kinijoje prasidėjo naujieji Arklio metai.

- **Šiais metais** parlamento rinkimai vyks: Prancūzijoje, Kolumbijoje, Kosta Rikoje, Vokietijoje, Ukrainoje, Bahamas, Vengrijoje, Bolivijoje, Čekijoje, Slovakijoje, Moroke, Ekvadore ir Brazilijoje. Lapkričio mėn. JAV įvyks naujų Atstovų Rūmų, trečdalio Senato ir 36 valstijų gubernatorių rinkimai, o Šveicarijoje bus balsavimai ar reikėtų įsijungti į Jungtinių Tautų organizaciją.

- **Indijos** dekretas uždraudė Pakistano tarptautinių oro linijų lėktuvų skrydžius Indijos oro erdvėje.

- **Pakistanas** paskelbė, kad jo žvalgybos agentai suėmė 130 islamo aktyvistų, kurių veikla apsunkino Pakistano santykius su Indija.

- **Izraelis** paskelbė, kad Raudonojoje jūroje buvo sulaikytas prekinis laivas moderniais ginklais Palestinos vadovybei Izraelyje. PLO

vadas Y. Arafat paneigė žinią, kad ginklai: uždelsio veikimo bombos, minosvaidžiai, raketos buvo siunčiamos palestiniečiams, tačiau laivo kapitonas prisipažino, kad siunta apie 50 tonų buvo siunčiama palestiniečiams. Spėjama, kad ginklus palestiniečiai pirko iš Irano.

- **Šeši JAV Kongreso nariai** planavo susitikti su Palestinos vadovybės galva Arafatu, tačiau po didelio ginklų krovinio sulaikymo netoli Suezo kanalo ir laivo kapitono pripažinimo, kad modernūs ginklai skirti palestiniečiams, pasimatymas buvo atšauktas. Ginklus apžiūrėti susirinko Izraelio valdžios kviečiamas nemažas būrys diplomatų. Gazos pakrasty du arabai prislinko naktį prie Izraelio kariuomenės stovyklos ir nušovė keturis izraelitus. Žuvo ir du užpuolikai.

- **Australijos** miškų gaisras kai kuriose vietose Naujoje

Nukelta į 9 p.

Po pasitarimo NATO klausimais Washington. Iš kairės John R. Mankus, Lietuvos Vyčių atstovas, Algimantas Gečys, JAV LB pirmininkas, Lietuvos Respublikos ambasadorius Vygaudas Ušackas, Saulius Kuprys, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas ir Jonas Urbonas, JAV lietuvių respublikonų pirmininkas.

J. Kuprio nuotr.

(Atkelta iš 1 p.)

rūmų Ovaliniame kambaryje įvyks pirmą sykį.

Trečia, kas diplomatijoje ir tarptautiniuose santykiuose vertinama, šis susitikimas taps JAV ir Lietuvos Prezidentų asmenine pažintimi, kuri svarbi Lietuvai, siekiant mūsų užsibrėžtų užsienio politikos tikslų.

Po rugsėjo 11-osios teroro aktų praėjo 4 mėnesiai. Kaip šie tragiški įvykiai įtakojo NATO plėtimosi politinį procesą?

Nors tuoj po rugsėjo 11 d. žiaurių teroristų išpuolių prieš JAV, buvo nuogąstaujama, kad JAV gali nesidomėti kitais klausimais, o tik antiterorizmu, taip neatsitiko. Preišingai, mes stebime, jog galingiausia pasaulio valstybė- Jungtinės Amerikos Valstijos - dar didesnę dėmesį skiria demokratinių valstijų paramai, jos pačios aktyvumui tarptautinėse organizacijose. Galima drąsiai teigti, jog po rugsėjo 11 d. įvykių JAV padidėjo parama dėl demokratinų valstybių politinės-karinės organizacijos - NATO plėtros.

Ar priims Lietuvą ir kitas Baltijos šalis į NATO daugiausia lems JAV balsas, kurio vienas iš pagrindinių akordų - įstatymų leidžiamosios valdžios pritarimas. Ką Ambasada veikia, kad Lietuvos šalininkų gretos didėtų tarp kongresmenų ir senatorių?

Visų pirma, Lietuva net ir okupacijos laikais turėjo didelę grupę draugų JAV Kongrese, kurie nuolatos keldavo Lietuvos nepriklausomybės klausimą.

Šiuo metu stengiamės savotiškai cementuoti" jų bei plėsti paramą labai konkrečiam Lietuvos tikslui - užsitikrinti JAV senatorių balsus

dėl Lietuvos pakvietimo į NATO. Dirbame įvairiai ir aktyviai. Ruošiamo Lietuvos valstybės vadovų susitikimus su Kongreso nariais. Aš ir mano kolegos stengiamės, kaip galima dažniau ir įvairiomis progomis susitikti, bendrauti su Kongreso nariais ir jų patarėjais. Didelį išpūdį JAV Kongresmenams padaro jų pačių apsilankymas Lietuvoje. Kai jie apsilanko Genocido aukų muziejuje buvusiuose KGB rūsiuose - būna suglumę ir iki ašarų susijaudinę, kai pamato, kaip nekalti Lietuvos piliečiai buvo kankinami ir tremiami, ką su laisvais Lietuvos žmonėmis darė komunistų režimas. Kai jie palygina Lietuvos padarytą pažangą, kuriant demokratiją ir laisvos rinkos ekonomiką- būną nustebę ir sužavėti. Šito mes patys savuose kasdieniniuose rūpesčiuose ir bėdose nepastebim. Tačiau amerikietis ar europietis būna sužavėtas, matydamas tuos rezultatus, kuriuos Lietuva, jų supratimu, tik per 10 neprilausomybės metų" pasiekė iš esmės pertvarkydama ekonominius valstybės pagrindus. Šia savaitę įvairiose Vašingtono ekonomistų ir politikų auditorijose kalbėjęs autoritetingas Suomijos Valstybinio Banko Pereinamosios Ekonomikos Šalių instituto direktorius Peka Suttela pavadino Lietuvą ir kitas Baltijos šalis finansinio stabilumo ir sėkmingų ekonominių reformų paslaptimi", kurią vargu ar kuri kita valstybė gali pakartoti.

Šie komplimentai, savaime suprantama, neužtušuoja tų socialinių, ekonominių problemų, kurias mes visi Lietuvoje matome ir pergyvename. Tačiau, kartais svarbu pripažinti ir pasiekimus, kuriuos Lietuvos

žmonės padarė per istoriškai gan trumpus 10 metų.

Atvykęs po paskyrimo į JAV Lietuvos siekių propagavimui Amerikoje stengėtės pasitelkti ir netradicinę diplomatijos priemonę - sportą. Kokių dar tenka taikyti iš pirmo žvilgsnio neįprastų darbo metodų tam, kad įgyvendinti mūsų šalies užsienio politikos tikslus?

Stengiuosi pasitelkti visas natūralias diplomatinės ir asmeninės priemonės pritraukti domėjimąsi Lietuvos valstybe, didinti palaikymą dėl Lietuvos paramos NATO, pritraukiant investicijas ir skatinant prekybą. Sakau natūralias" priemones, nes manau, jog tai, kas daroma dirbtinai, be savaime suprantos sąsajos, niekada nebus sėkminga. Asmeninių ryšių, kurie remiasi pasitikėjimu, užmegimas su politikais ir diplomatais- labai svarbus raktas darbo sėkmei.

Lietuva yra žinomas krepšinio kraštas. Tad stengiamės ne tik tarpusavyje sportuoti, bet ir JAV politikus, diplomatus pritraukti. Vašingtono laikraščiuose Lietuvos Ambasada dažnai minima krepšinio diplomatijos"vardu.

Lietuva- tai ir labai gero alaus kraštas. Tad kiekviename Ambasados priėmimo ar mano kuklios rezidencijos kieme vykstančiuose vakarėliuose svečiai privalomai" paragauja Švyturio", Utenos" ar Kalnapilio" alaus, o išeinant dar ir pranešimą su parduotuvių adresais, kur lietuviško alaus nusipirkti Vašingtone, gauna.

Pagaliau, Lietuva - nedidelis kraštas, apie kurį tikrai ne visi amerikiečiai žino. Tad stengiamės surengti Lietuvos menininkų renginius, susiejant juos ir su politiniais įvykiais:

vizitais, minėjimais. Antra vertus, kai pasirodo iškreipti aprašymai apie Lietuvą, kaip Franzen knygoje - reaguojame viešai.

Esate Lietuvos ambasadorius JAV ir Meksikai. Kiek dėmesio tenka skirti darbui susijusiam su Meksika?

Reziduojant Vašingtone bei vykdant prioritetinius užsienio politikos uždavinius santykiuose su JAV, stengiuosi skirti atitinkamą dėmesį ryšiams su Meksika plėtoti.

2001 lapkričio 7d. įteikiau įgaliojamuosius raštus Meksikos Prezidentui Vincente Fox. Turėjau su juo įdomų pokalbį. Meksikoje praleidau intensyvią darbo savaitę, kurios metu turėjau apie 30 darbinių susitikimų su Meksikos politikais, finansinių institucijų ir verslo atstovais, turizmo agentūrų vadovais.

Kaip tik sekmadienį išvykstu dviem dienom į Meksiką su tikslu užbaigti derinti pirmojo oficialaus Lietuvos Prezidento vizito Meksikoje darbotvarkę. Prezidentas V. Adamkus Meksikoje lankysis sausio 24-25d.d. Kartu su juo atvyks Užsienio reikalų ministras, 25 verslininkų delegacija iš Lietuvos. Esminis Prezidento V.Adamkaus vizito tikslas- ekonominių ir kultūrinių mainų tarp dviejų šalių skatinimas, politinių kontaktų plėtra. Manau, Lietuvai geografiškai tolimoje Meksikoje yra sričių, kur Lietuvos prekės galėtų susirasti pirkėjų. Savo ruožtu, Meksikos didžiausioje Nacionalinėje bibliotekoje surengsime Lietuvos fotografijos darbų parodą. Jos tikslas yra supažindinti meksikiečius su Lietuvos grožiu ir padėti jiems atrasti Lietuvą - būsimų turistinių kelionių kraštą. Meksikiečiai, mėgstantys keliauti, sako, jog jie ieško aplankyti jiems nepakankamai žinomų, neatrastų" Europos šalių. Sieksime, kad Prezidento vizitas Meksikoje padėtų užsimegzti naujiems verslo ryšiams. Ruošiamo bevizio režimo sutartį tarp Meksikos ir Lietuvos, kuri prisidės prie dvišalių mainų vystymo.

Prieš paskyrimą į JAV dirbote Lietuvos vyriausiuoju derybininku su ES. Kuo skiriasi bendravimas su Europos ir Amerikos politikais?

Įdomus klausimas. Manau, kad į jį išsamiau galėsiu atsakyti po keletos metų buvimo JAV. Tuo tarpu, išskirčiau šiuos JAV politikų bruožus: didelis užimtumas, kruopštumas ir konkretumas; noras bendrauti, padėti ar patarti, kai iškyla poreikis ar problema. Antra vertus, konkretus požiūris į gyvenimą ir darbą,

remiasi stipriu moraliniu ir net emociniu pagrindu. Todėl bendravimo su amerikiečių politikais sėkmė ir jų parama labai priklauso nuo to, ar jie laiko tave tokiu, kaip jie patys." Tai yra, ar žmogus išpažįsta tas pačias vertybes, ar jis turi tą patį suvokimą apie demokratiją ar laisvą rinką. Manychiau, jog tai yra ryškus amerikiečių politikų bruožas.

Tikėtina, kad rudenį Prahos viršūnių susitikime Lietuva bus pakviesta į NATO. Kaip tuomet pasikeistų Jūsų darbas JAV, kai vienas iš svarbiausių pastarųjų metų Lietuvos užsienio politikos prioritetų būtų pasiektas?

Prahos sprendimai neužbaigs nei NATO plėtros proceso, nei apamai užsienio politikos. Kartais su Lietuvos kolegomis pajuokaujame, jog po NATO ir ES narystės galėsime išeiti į pensiją ". Tačiau taip tikrai nebus. Pirmą, jei Lietuva gaus pakvietimą įstoti į NATO 2002 lapkričio mėn Prahoje, dar reikės užsitikrinti sėkmingą JAV Senato patvirtinimą - JAV ir NATO šalių vyriausybės sprendimo ratifikaciją, kas gali užtrukti iki 2-jų metų. Antra, sulyg pakvietimu mūsų namų darbai neužsibaigs. Toliau bus būtina tęsti ekonomines, karines reformas. Na ir trečia, jau būnant NATO ir ES nariais, mes tik tada būsime įtakingi ir gerbiami tarptautinės bendruomenės, jei būsime aktyviais šių organizacijų nariais, o ne miegosime ant laurų.

Savo ruožtu, apart politinės darbotvarkės, ypatingą dėmesį ir toliau skirsime verslo skatinimui, investicijų pritraukimui į Lietuvą, lietuviškų prekių paklausos paieškai.

Apie 1-as milijonas iš Lietuvos kilusių amerikiečių- natūrali jungianti grandis tarp Lietuvos ir JAV, su kuria palaikome glaudžius ryšius lietuvybei puoselėti, ekonominių ir politinių kontaktų vystymui.

-Su kokiais rūpesčiais į Ambasadą dažniausiai kreipiasi mūsų tautiečiai?

Į ambasadą Vašingtone bei, ypač, konsulatų Niujorke ir Čikagoje kreipiamasi dėl įvairių klausimų. Vieni lietuviai domisi, kaip būtų galima lietuvišką prekę parduoti Amerikoje, kaip surasti partnerį su patirtimi ir kapitalu, kad sukurti bendrą įmonę ir biznį daryti. Jiems teikiame visokeriopą paramą informacijos pateikimo prasme ar tiesiog ieškodami asmeninių kontaktų. Kiti lietuviai, ypač išeivija, siūlosi teikti visokeriopą paramą Lietuvai finansiškai, patirtimi, kontaktų

Nukelta į 6 p.

DĖL LIETUVOS PAKVIETIMO Į NATO

JAV LB VISUOMENINIŲ REIKALŲ TARYBOS
ATSIŠAUKIMAS

2001 m. lapkričio 7d. JAV Kongreso Atstovų Rūmai didele balsų dauguma priėmė Gerald H.B. Solomon Freedom Consolidation Act of 2001, H.R. 3167 (Laisvės sutvirtinimo aktą).

Šis įstatymo projektas pritaria, kad Lietuva, kitos Baltijos valstybės bei dauguma valstybių, norinčių tapti kandidatėmis, būtų pakviestos į NATO 2002 metais. Taip pat joms būtų suteikta finansinė parama pasirošti narystei NATO.

Norint, kad šis įstatymo projektas įsigaliotų, reikia, kad už jį balsuotų dauguma ne tik Atstovų Rūmuose, bet ir Senate. Tada įstatymas turi būti patvirtintas Prezidento parašu.

Gruodžio pabaigoje Senato Užsienio Reikalų komitetas, vadovaujamas senatoriaus Biden, pritarė šiam įstatymui ir pristatė jį Senato plenariume pritardamas, kad balsuotų teigiamai. Senate projektas buvo pavadintas, Freedom Consolidation Act, S. 1572 ir buvo pasiūlyta priimti vienbalsiai.

Gaila, tačiau Virdžinijos Respublikonų partijos senatorius John Warner protestavo, kad balsavimas vyktų be debatų. Taigi, balsavimas buvo atidėtas iki 2002 metų. Senatorius Warner siūlė, kad šalia Užsienio Reikalų komiteto ivykusių apsvarstymų, Senato Krašto Apsaugos komitetas, kuriam vadovauja senatorius Carl Levin iš Michigan, irgi pravestų apklausą dėl šio įstatymo projekto ir kad tik po tokios apklausos būtų balsuota Senate.

Tuo tarpu, galime pasidžiaugti, kad Pensilvaniją atstovaujantys senatoriai Santorum ir Specter yra pasirašę už Freedom Consolidation Act.

JAV LB tinklalapyje yra sąrašas JAV senatorių su pastabomis ir įvertinimais dėl jų nusistatymo NATO plėtimo klausimu. Čia ir kituose interneto puslapiuose, pvz. jbank.org, rasite platesnę informaciją su pavyzdiniais laiškais bei pasisakymais, kodėl NATO turėtų būti išplėsta ir kodėl turėtų būti priimta Lietuva bei kitos Baltijos valstybės.

JAV LB Vašingtono įstaiga elektroniniu bei paprastuoju paštu išplatino apygardoms ir apylinkėms patarimus dėl laiszkų rašymo bei reprezentacinių žygių.

Prašome apygardas ir apylinkes kuo plačiau ir kuo skubiau išreikšti savo valstijų senatoriams savo ir kitų narių pritarimą dėl Freedom Consolidation Act, S.1572.

Žemiau rasite panašų atsišaukimą su papildoma informacija anglų kalba.

**Sen. John Warner (R-VA)
places hold on Freedom
Consolidation Act
ASK YOUR SENATOR TO
SUPPORT NATO EN-
LARGEMENT
BY CO-SPONSORING
S.1572**

On December 19, Sen. John Warner (R-VA) placed a hold on pending consideration of the Freedom Consolidation Act, a bill which endorses a bipartisan vision of further NATO enlargement. Sen. Warner's action effectively postpones movement of the bill until after the New Year, when a formal debate and vote are expected. Formal NATO enlargement ratification is not foreseen until after invitations to the Alliance are issued at the Prague Summit in November 2002.

The Senate Foreign Relations Committee, chaired by Sen. Joseph Biden (D-DE) unanimously passed S. 1572 during a December 12 meeting. The bill was then sent to the full Senate.

Your help is greatly needed in getting more Senate co-sponsors for S. 1572. Please contact your local Senate offices. The holiday recess is an excellent time to seek meetings with Senators and their staff in the home states. Please also consider faxing Senate offices in Washington, DC.

During Wednesday's floor session, Sen. Warner stated his concerns about proceeding with the bill without the "careful consideration" of the Senate. He was the only Senator to voice objection to the bill being "hotlined", which would have meant quick and unanimous consent on passing the legislation.

In April 1998, Sen. Warner was one of only 19 Senators who voted against NATO enlargement ratification. At the time, he also introduced an amendment, which would have placed a three-year moratorium on further enlargement. That amendment was defeated. Sen. Warner is ex-

Pirmasis dviejų prezidentų žmonių susitikimas Washingtone: kairėje - Lietuvos prezidento žmona Alma Adamkienė ir JAV prezidento žmona Laura Bush.

D.G. Barysaitės nuotr.

SUKRUSKIME!

Aurelija M. Balašaitienė

Š.m. sausio 7 dienos vakare mano namuose buvo sukvietas posėdis aptarti Lietuvos ir kitų dviejų Pabaltijo respublikų priėmimą į NATO ir skatinti visus Amerikos lietuvius susikoncentruoti į tos problemos pozityvaus sprendimo radimą. Posėdį sušaukė Clevelando LB apylinkės valdybos pirmininkė Mylita Nasvytienė, susitarusi su ALTOs pirmininku Algimantu Pautieniu. Posėdyje dalyvavo LB valdybos vicepirmininkas dr. Viktoras Stankus, Beatričė Pautienienė, kuri eina ALTOs išdininkės pareigas ir yra Clevelando baltiečių komiteto sekretorė, ir LR garbės konsulė Ingrida Bublienė. Savo įvadiniam žodyje A. Pautienis pabrėžė, kad yra būtina į tą veiklą įtraukti visas lietuvių organizacijas, jų tarpe "Vyčius", Ateitininkų federaciją ir visas kitas. George Voinovich, labai populiarius senatorius iš Ohio valstijos, kuris labai energingai pradėjo populiarinti Baltijos respublikų įstojimą į NATO, sutelkęs tautybių atstovus, prašo talkos ir paramos. Jo tikslas yra Senate už NATO praplėtimą sutelkti bent 67 balsus. Jį remia 70 senatorių, tačiau nesiima iniciatyvos. Į NATO įstoti deda pastangas devynios valstybės. Senatorius

Voinovich nori tą veiklą koordinuoti ir jai vadovauti su tautybių talka. Gruodžio 21 dienos vakare Clevelando vokiečių namuose Voinovich sukvietė tautybių atstovus, skatindamas juos įsijungti į akciją ir kad visų Amerikos valstijų baltiečių tautybės kreiptųsi į savo senatorius, skatindamas juos balsuoti už Baltijos respublikų įstojimą į NATO. Po kelių mėnesių yra numatytas tautybių susitikimas su senatoriumi Voinovich, kurio metu jis pareikalaus informacijos, ką tautybės nuveikė: ar skambino telefonais, ar rašė laiškus, ir norės žinoti tų kontaktų rezultatus. Įdomu pabrėžti, kad tuo reikalu didelę paramą teikia Lenkija ir joje esantys žydų atstovai taip pat pažadėjo tą reikalą paremti. Voinovich pakartotinai pabrėžia, kad visi Amerikos lietuviai tuo klausimu privalo kontaktuoti savo senatorius.

Buvo nepaprastai malonu skaityti senatoriaus Voinovich ilgoką laišką JAV prezidentui George Bush, kuriame jis trumpai nupasakoja tragišką Baltijos respublikų istoriją, buvusių JAV prezidentų veiklos kritiką, kurioje jis ypatingai iškėlė prezidento Roosevelto išdavikišką spren-

dimą Yaltos konferencijoje, kurios išdavoje Baltijos respublikos tapo sovietinėmis aukomis. Jis savo ilgame laiške kreipiasi į prezidentą remti Baltijos respublikų įstojimą į NATO.

Į posėdžio pabaigą visi dalyviai kreipėsi į mane su prašymu tą reikalą iškelti spaudoje, kad toji gyvybiška problema būtų pozityviai išspręsta. Privalome skatinti visus Amerikos lietuvius kontaktuoti savo senatorius su reikalavimu remti Baltijos respublikų priėmimą į NATO. Tik talka ir bendro intereso iškėlimas padės išspręsti tą klausimą pozityvia prasme. Ne paslaptis, kad Rusija stipriai protestuoja prieš tą reikalą, tačiau jau iš senos istorijos žinome, kad visais laikais Rusija Lietuvą ir kitas dvi respublikas laikė kaip vienintelį kelią į Atlantą ir Vakarų, tai netenka stebėtis, kad tas protestas tebesitęsia ir nuo caro, ir nuo Stalino laikų.

Į skaitytojus kreipiuosi su paskata kaip galima greičiau kontaktuoti savo senatorius su tikslu suteikti konkrečią paramą Lietuvai ir kitoms dviem respublikoms, remiant jų įstojimą į NATO, kad jos iškentėjusios įvairias žiaurias okupacijas, galėtų į laisvą ateitį žvelgti su pasitikėjimu, džiaugsmu ir viltimi. Sukruskime!!!

pected to seek re-election in November 2002.

Sen. Jesse Helms introduced S. 1572 in the Senate on October 24. There are currently 20 co-sponsor: George Allen, Sam Brownback, Michael DeWine, Richard Durbin, Michael B. Enzi, Bill Frist, Charles Grassley, Chuck Hagel, Orrin G. Hatch, Jon Kyl, Joseph Lieberman, Trent

Lott, Richard Lugar, John McCain, Mitch McConnell, Barbara Mikulski, Gordon Smith, and George V. Voinovich. Sen. Rick Santorum (R-PA) and Sen. Zell Miller (D-GA) have also recently endorsed the bill.

The House passed their version of the legislation, H.R. 3167, on November 7 by the overwhelming margin of 372-

46. The bill was designated as the Gerald B. H. Solomon Freedom Consolidation Act of 2001, after the late New York Congressman, a champion of NATO enlargement in Congress.

Thank you letters to those Senators who have already co-sponsored S. 1572 are very important. We need to let our friends in Congress know we appreciate their support.

DETROIT, MI

Klaipėdos centrinio pašto rūmai.

IŠKILMINGAI PAMINĖTOS DVI SVARBIOS SUKAKTYS

Klaipėdos krašto išvadavimo 79-jų ir Kruvinujo 1991-ją m. Sausio 13 d. sekmadienio Vilniuje vienuolika metų sukaktys praėjusį savaitgalį buvo iškilmingai paminėtos Detroito lietuvių telkinyje.

Sausio 12 d. sukaktys buvo paminėtos “Lietuviškų melodijų”, o sekmadienį, sausio 13 d. “Lietuviško balso” radijo programose.

Sekmadienį, sausio 13 d.

minėjimas pradėtas iškilmingomis šv. Mišiomis Šv. Antano bažnyčioje, kurias užprašė šauliai, ramovėnai ir birutietės. Mišias aukojo ir atitinkamą pamokslą pasakė LŠSI vyriausias kapelionas kleb. kun. Alfonsas Babonas. Organizacijos dalyvavo su savo vėliavomis, kurių eisenai bažnyčion vadovavo Švyturio jūrų šaulių vadas Mykolas Abarius ir vado pavaduotojas Juozas Kinčius. Mišių skaitinius skaitė

Antanas Osteika. Aukojimui aukas nešė Matas Baukys ir Regina Juškaitė-Švobienė. Mišių metu didingai skambėjo parapijos choras vadovaujant muz. Stasio Sližio.

Po Mišių parapijos salėje susirinko gražus būrelis dalyvių. Minėjimą -pradėjo Ramovėnų Detroito skyriaus pirmininkas Mykolas Abarius. Invokaciją sukalbėjo kleb. kun. Alfonsas Babonas. Buvo prisiminti ir pagerbti Klaipėdos vadavimo kovose žuvusieji, o tai pat ir mirusieji savanoriai (jų tarpe LŠSI garbės šaulys, buvęs Stasio Butkaus šaulių k-pos pirminkas a.a. Vincas Tamošiūnas). Žvakių, kaip šviesos ir laisvės simbolį, uždegimu pagerbiant žuvusius Klaipėdos vadavime, pakviestas vyr. kapelionas kun. Alfonsas Babonas. O taip pat 1991 m. Vilniuje Sausio 13-ją žuvusius, antrąją žvakę uždegti pakviesta neseniai iš Lietuvos atvykusi Zita Skučienė.

Mykolas Abarius perskaitė Sofijos Šviesaitės-Mažeikienės eilėrašį “Sausio tryliktai-amžių žiburėliai”.Toliau jis išvardino visus prieš vienuolika metų žuvusiųjų Vilniuje vardus: Loreta Asanavičiūtė, 23 m.; Virgilius Druskis, 21 m.; Darius Gerbutavičius, 17 m.; Rolandas Jankauskas, 22 m.; Rimantas Juknevičius, 24 m.; Alvydas Kanapinskas, 38 m.; Algimantas Kavoliukas, 51 m.; Vidas Maciulevičius, 24 m.; Titas Masiulis, 28 m.; Alvydas

Matulka, 30 m.; Apolinaras Povilaitis, 54 m.; Ignas Šimulionis, 17 m.; ir Vytautas Vaitkus, 47 m. Jų tarpe ir du 17 m. amžiaus šauliai.

Detroitas gali didžiutis, nes savo laiku turėjo net ir 7 Klaipėdos krašto vaduotojus. Visi jau iškeliaavę amžinybėn: Alfonsas Žiedas, Juozas Augaitis, Vincas Tamošiūnas, Bronius Tatarūnas, Kazimieras Špakauskas, Petras Bliūdžius ir Stasys Šimoliūnas. Visi buvo prisiminti susikaupimu ir minutės tyla.

Žurnalistas Stasys Garliauskas pareiškė, kad daug kas rašyta ir kalbėta apie Klaipėdos krašto atvadavimą. Tad jis nusprendė tarti žodį apie Klaipėdos kraštą 1935-40 m. iš žmonių charakterių perspektyvos. Jis pasakojo apie lietuvišką kavalerijos pulką kuris buvo įsteigtas prieš pirmąjį pasaulinį karą Tilžėje. Majoras Juozas Šimkus, buvęs detroitietis, vadovavo šiam pulkui. Klaipėdiečiai Lietuvos kariuomenėje buvo geri kariai ir drausmingi. S. Garliauskas apibūdino Klaipėdos moterų charakterį. Jos buvo kuklios, darbščios, geros šeimininkės, žmonos ir moterys. Reikalui esant, jos galėjo būti ir labai agresyvios. Vyrų buvo darbštūs, turėjo ūkius, dirbo ir tvarkė žemę. Žemaičių ir klai-pėdiečių santykiai buvo geri. Kartu bendradarbiavo.

Šis yra 11-sis minėjimas, kai Lietuva yra laisva ir nepriklausoma. Su liūdesiu širdyse prisimename 1991

sausio 13-ąją, kai drąsūs lietuviai Vilniuje aukojo savo gyvybes, gindami 1990 m. kovo 11 d. aktą. Tą dieną Lietuva antrą kartą skelbė pasauliui savo nepriklausomybę. 1990 m. kovo 11 d. dar ir tuo svarbi nes Europoje norima tą datą skaityti Sovietų Sąjungos griuvimo pradžia. Todėl šią dieną mes lenkiame galvas mūsų didvyriams.

Rengėjų vardu Eugenija Bulotienė ir Regina Juškaitė-Švobienė prisegė gvazdikus kun. Alfonsui Babonui, žurnalistui Stasiui Garliauskui ir muz. Stasiui Sližiui.

Meninėje dalyje -bendras dainavimas, kurį lydėjo muz. Stasys Sližys. Buvo sudainuota: “Gintaro kraštas”, “Žemaičių žalias kraštas”, “Pajūriais, pamariais” ir “Lietuva brangi”.

Mykolas Abarius rengėjų vardu pareiškė padėką kun. Alfonsui Babonui už šv. Mišias, pamokslą ir invokaciją, muz. Stasiui Sližiui ir chorui, vėliavų tarnybai, žurnalistui Stasiui Garliauskui už paskaitą, sesei Onutei Abarienei už vaišes bei visiems prisidėjusiems prie minėjimo rengimo ir jame dalyvavusiems. Minėjimas baigtas visiems sugiedojus Tautos himną.

Po minėjimo vyko pabendravimas ir vaišės. Minėjimą ruošė ramovėnai, Stasio Butkaus ir Švyturio jūrų šaulių kuopos ir Detroito birutietės.

Regina Juškaitė - Švobienė

CHICAGO, IL

PASAULINĖS AIDS DIENOS ČIKAGOJE IR KLAIPĖDOJE

Antanas Dundzila

Evangelikų Liuteronų parapija ir etninė-religinė bendruomenė Romuva. Kalbėtos bendros maldos, skaitytas šv. Raštas, giedotos giesmės, perskaitytas Lietuvoje besidarbuojančios P. Šlutienės pranešimas apie AIDS padėtį Lietuvoje ir lietuvio, sergančio ŽIV/AIDS, anoniminis pranešimas.

Šiuo metu Lietuvoje yra žinomi 328 ŽIV ligoniai, iš kurių 43 serga AIDS. Iki šiol nuo AIDS mirė jau 30 žmonių. Tarptautiniai stebėtojai spėja, kad užsikrėtusių Lietuvoje yra bent dvigubai daugiau, nes 50-čiai nuošimčių žinomų ligonių iš kart nebuvo nustatyta teisinga diagnozė, pradžioje jie gydyti nuo kitų ligų. ŽIV/AIDS gydymas brangiai atsieina: Amerikoje jis ligoniui kainuoja 12,000 per metus. Lietuva tokių išteklių gydymui neturi: prieš metus turėta pakankamai vaistų tik penkiems užkrėstiesiems. Lygi-

nant su visu pasauliu, Lietuvoje užkrėstųjų nuošimtis yra vienas iš mažiausių. Deja, ši padėtis gali keistis blogėjon pusėn, nes, kaimystėje esančiose Belarusijoje ir Rusijoje, susirgimų nuošimčiai savo didumu yra antroje ir trečioje vietoje.

“Valstiečių laikraštis” pranešė apie Klaipėdoje vykusį “Moksleiviai prieš AIDS” konkursą. Tai vienas iš būdų, kuriuo tikėtasi atkreipti jaunimo dėmesį, jaunimą saugoti nuo galimų užsikrėtimų epidemijos lygį kai kur jau pasiekusia liga. Konkursą sudarė įvairūs egzaminai, klausiant ir atsakant į teoretinius - medicininius, socialinius, psichologinius - reiškinius, spontanių užduočių įveikimas ir kt. Konkursui Klaipėdos vietovė buvo parinkta, turbūt, dėl to, kad ten yra užregistruoti net 47% visų Lietuvos ŽIV atvejų.

Atkelta iš 4 p.

užmezgimo prasme. Amerikos lietuviai yra ypač gerai organizuoti ir labai efektyviai padeda Lietuvos užsibrėžto tikslo tapti NATO nare įgyvendinimui. Yra tokių lietuvių, kurie kreipiasi į konsulatą ar ambasadą, tik bėdai ištikus. Tai irgi mūsų pareiga- padėti Lietuvos piliečiams, suteikti jiems būtiną konsulinę paramą nelaimingų atsitikimų, vagysčių ar kitokiu atveju.

Tapti diplomatu buvo vaikystės svajonė ar šis siekis nuosekliai subrendo vėlesnėje gyvenimo eigoje?

Apie tai galvojau dar būdamas mokiniu, domėjausi teorine, labiau nei praktine galimybe tapti diplomatu. Sąmoningo siekio tapti diplomatu neturėjau. Tiesiog nemaniau, jog tai realiai pasiekama. Eilė aplinkybių nulėmė, jog po keletos kvietimų į diplomatinę tarnybą, baigiant mokslus užsienyje ir draugų paakintas, nusprendžiau, kodėl gi nepabandžius praktinio politinio-diplomatinio darbo. Iki tol studijavau Vilniuje ir Skandinavijoje teisę bei politinius mokslus.

Koks yra Lietuvos ambasadoriaus JAV laisvalaikis? Papasakokite apie savo šeimos gyvenimą JAV?

Aišku, į šį klausimą geriau atsakytų žmona Loreta ir vaikai. Kartais net ir aš susimąstau, kai dukra Paula nustebusi paklausia: “Tėveli, kodėl Tu niekur neišvažiavęs šiandien?”. JAV didelė valstybė, kur daug įvairių politinių aktorių. Ryšių nustatymas su jais užima daug laiko, tenka daug skraidyti, važinėti. Tai įprasta diplomato veikla. Tad nedarbo savaitgalių ne tiek ir daug. O kai jų turiu, tai smagiausia su šeima pabūti: krepšinį su sūnumi Raimundu ir Paula pažaisiti, paplaukioti baseine, su draugais vakare išsikepti mėsos ant grotelių.

Ko palinkėtumėte Ukmergės krašto žmonėms?

Didžiutis, ką esame nuveikę per beveik 11-ka Lietuvos valstybingumo atstatymo metų. Būti iniciatyviems, reikliems sau ir kitiems.

Interviu iš “Ukmergės žinių” laikraščio persiuntė Rolandas Kačinskas, Lietuvos ambasada Washingtone.

LOS ANGELES, CA

DEVYNIOLIKTOJI PREMIJŲ ŠVENTĖ LOS ANGELES MIESTE

Rūta Sakienė

Atėjo pripažinimų ir pagerbimų amžius. Vis daugiau ir dažniau išeivijos menininkai ir veikėjai iškeliama ir apdovanojami už jų penkių dešimtmečių, o kai kuriais atvejais net ilgiau, trukusį kūrybinį arba organizacinį darbą, už jų nesibaigiančią kovą išlaikyti ir puoselėti lietuvių išeivijoje. Tai puiku, nors gal ir gana vėlokai. Bet štai -JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros Fondas jau devynioliktą kartą pagerbia - premijuoja iškiliausius tų metų kūrėjus, per pastaruosius kelis metus pridėdamas net piniginę dovaną. Šiais metais-devynioliktosios premijų šventės ruošimo garbė teko Los Angeles lietuvių viensėdijai.

Rengimo komitetas, vadovaujamas rež. Algimanto Žemaitaičio, neturėjo pasirušimui daug laiko, bet šventę suorganizavo puikiai. Abejingi neliko ir Los Angeles lietuviai, sausio penktos dienos popietę sklidinai pripildę Šv. Kazimiero parapijos žvilgančiai puošnią salę.

Akademiją atidarė LB Vakarų Apygardos pirmininkė Angelė Nelsienė. Invokaciją sukalbėjo kun. Stanislovas Anužis. Iš Čikagos į šventę atskridusi JAV Kultūros Tarybos pirmininkė Marija Remienė, prieš pristatydama 2001-jų metų laureatus, savo žodyje Marija Remienė, prieš pristatydama 2001-jų metų laureatus, savo žodyje pabrėžė, kad premijų tikslas yra atkreipti visuomenės dėmesį į kultūros kūrėjus, kurie aukoja savo laiką ir energiją. „Svečimas kraštas nepajėgė išrauti iš mūsų kūrėjų pasišventimą Tautos meilei“ kalbėjo Kultūros Tarybos pirmininkė, „kultūrinis išeivijos gyvenimas apima beveik visas kūrybines apraiškas. LB Kultūros Taryba jau 19-tą kartą įvertina lietuvių kūrėjus ir skiria premijas. Mecenatas - Lietuvių Fondas. Suprantama, kad šios premijos nėra atlyginimas, o tik paskata ir ženklas to gėrio, kuris spindi kūrėjų darbuose ir visa tai paliks neišdildomus pėdsakus ateinančioms kartoms.“

Ji perdavė JAV LB Krašto Valdybos pirmininko Algimanto Gečio sveikinimus laureatams ir išeivijos Rašytojų Draugijos pirmininkės Stasės Petersonienės sveikinimą rašytojai Alei Rūtai, kuriai Rašytojų Draugijos premiją už

romaną „Vargingos tėvynės vaikai“ įteikė poetas Bernardas Brazdžionis. Nuūžus plojimams, Remienė į sceną sukvietė salėje esančius Kultūros Tarybos laureatus - tris losangeliečius ir vieną čikagietį: Ema Dovydaitytę - teatro premija, Igną Medžiuką - žurnalisto, Viktorą Ralį - muzikos ir Anatolijų Šluta - radijo. Jadvyga Paukštienė, gavusi dailės ir Irena Smieliauskienė, už tautinius šokius, negalėjo šventėje dalyvauti ir jų žymenis priėmė Lietuvių Fondo atstovė Violeta Gedgaudienė, kuri drauge su Remiene premijas įteikė šventėje dalyvavusiems laureatams. Marytė Newsom ir Tadas Dabšys kiekvieną premijuojamą gražiai pristatė, trumpai apibūdindami jų veiklą ir įnašą lietuvių išeivijai. Visi apdovanojami tarė po gražų padėkos žodį.

Žodžiu sveikino LR garbės generalinis konsulas Vytautas Čekanauskas. „Šių individų talentai tai margiaspalvės išeivijos gyvenimo mozaika, apimanti muziką, teatrą, tautinius šokius, žurnalistiką, dailę, radijo darbą. Tai šešios skirtingos, bet turinčios vieną bendrą giją - vaizduotę, mūsų gyvenimo apraiškos. ...Taigi, vaizduotė viršija viską ir yra kūrėjo didžiausias turtas, kurio šios dienos laureatams tikrai nestinga. Vieniems plunksna, kitiems teptukas, vieniems mikrofonas, kitiems scena, dar kitiems muzikos garsų magija - visa tai buvo tik priemonės igimtiems talentams išreikšti - talentams, kurie atkeliavo (išskyrus vieną) iš už Atlanto prieš pusę šimto metų. Išeivija greitai suprato, kad be kultūrinio gyvenimo jos ateitis bus liūdna, kad ji ilgai, kaip lietuviškas vienetas, neišsilaikys, o mirti ji dar nenorėjo. Reikia tik prisiminti, kokiose sąlygose dirbo pirmieji jos veteranai, kad galėtume pilnai įvertinti jų pasišventimą tarnauti savo tautos labui, jos dalies išlaikymui svetimuose dirvonuose. Šios dienos laureatai ir yra dar anų sunkaus kultūrinio gyvenimo darbo dienų pažibos, tautos pasididžiavimas. Jiems mūsų padėka ir garbė. Tegul jų pavyzdys įkvepia naująją ateivių bangą jungtis į lietuvišką gyvenimą, jį stiprinti ir savo talentais prisidėti prie lietuvių gyvenybės ne tik išlaikymo, bet ir jos klestėjimo šiame krašte. Sveikinu Jus garbingi laureatai šios gražios ir prasmingos

Iš kairės: pranešėja Marytė Newsom, rašytoja Alė Rūta, premijuotieji - žurnalistas Ignas Medžiukas, teatralė Ema Dovydaitytė, muzikas Viktoras Ralys, radijos darbuotojas Anatolijus Šlutas, Kultūros Tarybos pirm. Marija Remienė, Lietuvių fondo atstovė Violeta Gedgaudienė, pranešėjas Tadas Dabšys.

šventės proga ir linkiu Jums ant laurų neužmigtį, nes žinau, kad dar Jumyse yra pakankamai jėgų ir daugiau kalnų nuversti“ - baigė savo žodį konsulas Vytautas Čekanauskas.

Meninėje programos dalyje pasirodė jauna pianistė Eglė Janulevičiūtė, meistriškai atlikusi Rachmaninovo, Corelli variacijas. Prie saldimynų, vyno ir kavos šventiškai

nusiteikę svečiai dar ilgai užsibuvo, sveikino naujausius laureatus ir išigijo premijuotąją Alės Rūtos knygą. Malonu, kad pusė šių metų pagerbtųjų yra savi, mieli, gerai žinomi ir jau seniai gerbiama losangeliečiai. O anksčiau JAV LB Kultūros Tarybos premijas gavę mūsų viensėdijos iškiliai kultūrininkai buvo šie: dailės - Ada

Korsakaitė-Sutkuvienė, radijo - Genė Plukienė, žurnalisto - Rūta Kleva Vidžiūnienė ir Karolis Milkovaitis, muzikos - Petras Armonas ir Bronius Budriūnas, teatro - LA Dramos Sambūris, Dalila Mackialienė ir Petras Maželis ir LA Šv. Kazimiero Lituanistinė mokykla. Per juos jaučiamės pagerbti ir mes visi Los Angeles viensėdijos lietuviai.

JAV LB KULTŪROS TARYBOS PREMIJUOTIEJI

Ema Dovydaitytė - per paskutinius 49 metus be poilsio pašventė savo energiją ir talentą lietuviško teatro puoselėjimui. Pradžioje su savo vyru Vincu ir paskutiniais metais viena vadovauja Los Angeles Dramos sambūriui, kuris už poros metų švęs savo 50-tą gyvavimo jubiliejų. Sambūriui Ema yra nepažeidžiama vadovė, aktorė, globėja - pažįstanti ir dirbusi visus Sambūrio darbus - nuo kostiumų, dekoracijų iki diplomatinio darbo, taikant ir glostant užgautus sambūriečių jautrius jausmus. Organizavo Sambūrio išvykas JAV, Kanadon ir Lietuvon. Nėkartą iš teatro festivalių Čikagoje parsivežė visą eilę žymenų. Sveikiname Ema gavus šią premiją ir linkime jai daug metų būti prie LA Dramos Sambūrio vairo.

Ignas Medžiukas - teisėjas, prokuroras, redaktorius, paskaitininkas, ekonomistas; mokyklų vedėjas, vicedirektorius, mokytojas ir inspektorius; visuomenės veikėjas: Lietuvių Bendruomenėje, ALT, Lietuvių žurnalistų valdyboje ir kitur. Lankydamas „Žiburio“ gimnaziją, šis Dzūkijos ūkininkaitis pradėjo savo žurnalisto kelią savaitraščiuose, Šaltinis ir Žemaičių prietelis. Baigęs Vyt. Didž. Universitetą, rašė straipsnius leidiniams: Mūsų Vilnius, Karys, Trimitas ir kitiems. Atvykęs į JAV, rašė laikraščiams: Draugas, Darbininkas,

Tėviškės žiburiai, Lietuvių dienos ir kitiems. Už jo derlį indėlį mūsų spaudoje per praėjusius 76 metus jam ir teikiama 19-toji LB Kult. Tar. Žurnalisto laureato premija.

Viktoras Ralys atnešė į Los Angeles lietuvių muzikinį gyvenimą naują jėgą ir naujas viltis. Jo vedamas šv. Kazimiero parapijos choras šandiena nuskamba su anksčiau negirdėtais niuansais, harmonija ir energija žavi susirinkusius maldininkus per Velykas ir Kalėdas jaudinančiai paruoštais bažnytiniais koncertais ir meistriškai paruoštomis giesmėmis, bei pakviestais svečiais instrumentalistais bažnyčioje ir koncerto salėje. Mokytojauja dirba su „Spindulio“ tautinių šokių grupe. Su choru dalyvavo Čikagoje ir Lietuvoje dainų šventėse, kur dirigavo jungtiniais švenčių chorams. Linkime Viktorui ir toliau sėkmingai skinti laurus muzikos srityje.

Anatolijus Šlutas 16 metų vedė vienintelę laisvame pasaulyje lietuvių televizijos programą Čikagoje iš stoties WCIU. Uždarius televizijos programą, nuo 1980 metų Tolis (taip jis buvo vadinamas) vedė pokalbio su klausytojais „Radijo forumas“ programą. Perėmęs Sophie Barkus radijo programą, perkrikštijo ją „Amerikos lietuvių radijas“ vardu. Ši programa iki šios dienos transliuoja Čikagoje

sekmadieniais, nuo 7 iki 8 valandos ryto. Per visą tą laiką jis yra surinkęs nemažą radijo ir televizijos laidų archyvą. Už Toliaus nenuilstamą darbą komunikacijos srityje ir skiriama 19-toji LB Kultūros Tarybos premija.

Jadvyga Paukštienė - 1937 m. dailininkė apdovanota aukso medaliu už kilimo projektą. 1939 m. Pasaulinėje Meno ir Pramonės parodoje Paryžiuje apdovanota aukso medaliu. Šiandiena jos tapyba ir grafika puošia eilės galerijų, muziejų, privačių kolekcijų ir daugelio lietuvių ir amerikiečių meno mėgėjų sienas. Sveikiname garbingą menininkę laimėjusią šią premiją. Džiugu kad ji pasiliko originali savo kūryboje, už ką ji yra gerbiama tų kurie ją pažįsta ir kurie ją pažins ateityje.

Irena Smieliauskienė - 1950 m. Oldenburgo stovykloje suorganizavo jos pirmą tautinių šokių grupę. Atvykus į JAV, 1952 m. jau mokė Čikagos jaunimą tautinių šokių. 1964 m. atgaivino taut. Šokių grupę „Grandis“, su kuria gastroliavo JAV, Kanadoje, Pietų Amerikoje, Australijoje ir Lietuvoje, kur „Grandies“ ansamblis koncertavo Kaune, Vilniuje, Marijampolėje, Telšiuose, Palangoje bei dainų ir šokių šventėse. Per pirmąją pasaulio lietuvių šventę „Grandis“ buvo pakviesta šokti Šokių dienos finale. Garbė „Grandžiai“ ir jų vadovei.

LIETUVA IR PASAULIS

LIETUVA IR KITOS BALTIJOS ŠALYS PAJĖGIOS FINANSUOTI SAVO STOJIMĄ Į NATO IR ES
Vašingtonas-Vilnius, sausio 17 d. (BNS). Lietuva, Latvija ir Estija yra pajėgios finansuoti stojimo į NATO ir Europos Sąjungą reikmes ir įgyvendinti kitas su naryste minėtose organizacijose susijusias bei makroekonominį stabilumą užtikrinančias priemones.

Tai konstatuojama Tarptautinio valiutos fondo (TVF) iniciatyva parengtoje studijoje, kurioje buvo nagrinėjama trijų Baltijos valstybių integracija į NATO ir ES.

Susitikime su TVF Horst Kohler ir kitais TVF pareigūnais šios studijos išvados buvo pristatytos Lietuvos prezidentui Valdui Adamkui, BNS pranešė prezidento atstovė spaudai Violeta Gaižauskaitė.

Prezidentas taip pat buvo informuotas apie TVF valdybos trečiadienį baigtą pirmąjį Lietuvos ekonomikos įvertinimą, kuris yra numatytas pernai Lietuvos Vyriausybės ir TVF pasirašytame ekonominės politikos memorandume, bei jame esančius palankius Lietuvos reformų įvertinimus.

“TVF vadovai susitikime pabrėžė, kad Lietuvoje vykstančios ekonominės reformos yra labai sėkmingos, kad vykdoma teisinga fiskalinė ir monetarinė politika”, - sakė V.Gaižauskaitė.

Pasak jos, TVF pareigūnai taip pat labai teigiamai įvertino Lietuvos pasirengimą persieti litą nuo JAV dolerio prie euro.

Tuo pat metu buvo atkreiptas dėmesys į besikeičiančią padėtį ES ir NVS rinkose, kartu rekomenduojant Lietuvai ir toliau vykdytą subalansuotą konsoliduoto biudžeto pajamų ir išlaidų politiką.

“TVF pareigūnai konstatavo, kad Lietuvoje sėkmingai pradėti dujų ir energetikos sektorių reorganizavimo ir privatizavimo procesai ir pageidavo, kad šie procesai vyktų skaidriai. Taip pat buvo pabrėžta, kad labai svarbu yra tobulinti Lietuvos mokesčių politiką”, - sakė prezidento atstovė spaudai.

V.Adamkus, pasak jos, informavo TVF pareigūnus apie Lietuvoje vykstančius ekonomikos procesus bei reformas ir pažymėjo, kad Lietuvai tapus NATO nare, laukiama dar didesnės ekonominės pažangos, susijusios su būsimomis užsienio investicijomis.

Prezidentas taip pat dalyvavo Lietuvos ambasadoje surengtuose pietuose su JAV verslo atstovais. Šiame susitikime taip pat dalyvavo JAV prekybos departamento sekretoriaus pavaduotojas Grantas Aldonas bei maždaug 20 žinomų JAV bendrovių atstovai.

LIETUVA PRIMINĖ RUSIJAI IR DVIŠALES PROBLEMAS

Maskva, sausio 15 d. (ELTA). Rusija suinteresuota plėtoti bendradarbiavimą su Europos Taryba, vis labiau įtakoti šios organizacijos veiklą bei domisi vieningos teisinės bazės sukūrimu Europoje. Šiuos siekius Maskvoje ET Ministrų komitetui pirmininkaujančiam Lietuvos užsienio reikalų ministrui Antanui Valioniui išsakė Rusijos užsienio reikalų ministras Igoris Ivanovas, praneša ELTA.

“Pokalbis buvo konstruktyvus visais klausimais, tikiusi, kad Lietuvos pirmininkavimas ET MK ir toliau bus sėkmingas, pakils Lietuvos autoritetas”, - spaudos konferencijoje žurnalistams sakė I.Ivanovas. Jam buvo malonu, kad ET MK pirmininkas kalba rusiškai, tai jis išsakė susitikimo pradžioje, linkėdamas A.Valioniui sėkmės pirmininkaujant.

Susitikimo metu ypač didelis dėmesys skirtas kovai su terorizmu bei žmogaus teisių pažeidimais - tai akcentavo abiejų šalių atstovai. Anot jų, tam reikalinga parengti teisinę bazę.

Rusijai, įstojusiai į ET, dalis išipareigojimų sutampa su dvišaliais Lietuvos ir Rusijos santykiais. Tai ambasados pastatų grąžinimo, grįžtančių tremtinių apgyvendinimo klausimai. Lietuva, naudodamasi pirmininkavimu 43 Europos valstybes vienijančioje organizacijoje, priminė kaimynei Rusijai ir kitas dvišales problemas. Kalbėta sienos bei kitų pasirašytų sutarčių ratifikavimo, dujų sektoriaus privatizavimo ir kitais klausimais. Nuodugniau abiejų šalių reikalus užsienio reikalų ministrai ketina aptarti I.Ivanovui atvykus su vizitu į Lietuvą.

Rusijos užsienio reikalų ministro I.Ivanovo nuomone, Karaliaučiaus (Kaliningrado) srities problemos turi būti sprendžiamos derybų keliu, dalyvaujant ne tik Europos Sąjungai ir Rusijai, bet ir Lietuvai bei Lenkijai. Šiuo metu, kaip teigia Rusijos pusė, šis procesas yra dialogo bei kontaktų stadijoje, deryboms dar tik ruošiamasi.

Lietuvos delegaciją nustebino Rusijos žurnalistės klausimas apie Lietuvoje esančius Čėčėnijos karių rengimo centrus. Tokia informacija pasirodė viename iš Rusijos laikraščių. A.Valionis patikino, jog tokių centrų Lietuvoje nėra.

BLAIVIOMIS AKIMIS MAŽIAU ŽODŽIŲ - DAUGIAU DARBŲ

Pijus J. Žiūrys,
Chemijos inžinierius, Avon Lake, Ohio

Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės atkūrimo keturiasdešimt metų sukaktuvių prisiminimas mumyse sukelia keistą jausmą. Norisi džiaugtis, šypsoti, gėrėtis Lietuvos laisvės metuose nuveiktais milžiniškais tautos ir valstybės kūrybos darbais. Bet mūsų džiaugsmą temdo juodas debes, besileidžiančios saulės kraujuotais spinduliais apšviestas. Šiltas vaizdas mums primena Lietuvį Tautos vergiją, laisvos valstybės teisių išniekinimą, pasaulio teisingumo jausmo bei sąžinės visišką atbukimą, negirdėtą istorijos vingiuose barbarijos siautėjimą. Mūsų skaudžiai sukrėstą sielą paliečia niūri realybė, būtent, kad mūsų laimės dienos jau praėjo ir mes esame skatinami į dabartinę savo tautos padėtį žiūrėti blaiviomis akimis ir ieškoti išeities.

Tie žmonės, kurie kūrė laisvą ir nepriklausomą Lietuvą, jie gyveno ryžtu, tikėjimu bei viltimi. Ir mes gyvendami Tautos nelaimių dienomis taip pat esame nepalaužto tikėjimo, taip pat ir mes savo viltis bei lūkesčius grindžiame tvirtu tikėjimu į Tautos prisikėlimą naujam gyvenimui. Tikėjimas laisvės viltimi mus tikrai nuves į siekių laimėjimą, jeigu mes tą viltį paremsime kilniu ryžtu, ištverme, rimtais darbais ir sutarimu.

* * *

Gyvendami reikšmingų sukaktuvių metus, vertindami laisvės laikotarpio laimėjimus,

neturėtume praeiti užsimerkę ir pro savo klaidas. Jų buvo nemaža ir jos turėtų būti ryžtingai šalinamos. Prieš save matome plačius darbo barus, kuriuos turime rimtai ir ryžtingai atlikti. Matome ne tik viešus didelius mūsų tautai bei lietuvybei pavojus, taip pat ir neviešus pavojus, gudriai užmaskuotus, kurie mums gali būti nuožmesni net ir už raudonąją siaubą. Taigi, į gero ir blogo reiškinius turime žiūrėti atviromis akimis.

Mūsų esminės klaidos tai susiskaldymas, susmulkėjimas, susiaurėjimas. Vieton vieningai sutelktinai veikę svarbiausiuose dienos darbų baruose, mes pasimetame smulkmenose. Tomis smulkmenomis aš laikau daugelį kuriamų nereikalingų, neprasmingų, net kenksmingų sambūrių, kurių vienintelis tikslas yra turėti garsiai skambanti vardą, tikrovėje gi - neryškius ir neįvykdomus uždavinius.

Mums visiems charakteringa yda tai savo siaurų egoistinių pažiūrų pirmumas prieš Lietuvos laisvės reikalą. Mūsų didieji sambūriai į vadovaujančius vaidmenis iškelia asmenis ne dėl jų gabumų ir ne dėl besąlyginės tėvynės meilės nuopelnų, bet tik dėl to, kad jie yra partinių ryškių spalvų. Tokie partinių stabų liaupsinimai vyksta ne tik partinėse sueigose, bet taip pat ir kultūriniuose baruose. Triukšmingais plojimais palydimi ir pagyromis spaudos puslapiuose apibieriami dainininkai vaidilos, rašytojai ir

Pijus J. Žiūrys 1958 metais.

visuomenės veikėjai dažnai ne dėl jų meninių pajėgų, o tik dėlto, kad jie yra “mūsų partijos ir mūsų tikėjimo” žmonės. Tuo pačiu metu mes pamirštame darbus bei nuopelnus tų žmonių ir tų sambūrių, kurių nuopelnai Lietuvai ar lietuvybei yra ryškūs ir reikšmingi. Apie tokius veikėjus nutylima - jie “ne mūsų partijos”.

Minėdami Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės atkūrimo keturiasdešimtmetį, mėginame save įpareigoti: vengti kraštutinumų, kuriame pavidale jie besireikščių, ir remkime tuos asmenis, kurie tikrai ir nuoširdžiai dirba dėl Lietuvos laisvės; rinkime į vadovaujančias pareigas tokius žmones, kurie yra gabūs, patikimi, sumanūs, nežiūrint kurios partijos ar pasaulėžiūros jie būtų.

* * *

Kenčianti Tėvynė mus, gyvenančius plataus pasaulio kraštuose, laisvuosius savo vaikus įpareigoja atlikti daug pareigų. Į mūsų svarbiųjų pareigų kodeksą įeina ir lietuvių išlaikymas Lietuvai. Norėdami lietuvius išlaikyti Lietuvai, rimčiausią dėmesį turime kreipti į mūsų jaunimą: jį globoti, lietuviškai auklėti, Nukelta į 9 p.

VARŠUVOJE ANALIZUOJAMI LIETUVOS TARPTAUTINIAI SANTYKIAI

Varšuva, sausio 17 d. (ELTA). Lenkijos Rytų studijų centro kvietimu Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto delegacija dalyvavo Varšuvoje apskritojo stalo diskusijoje “Lietuva ir Lenkija bei jų santykiai su Baltarusija ir Rusijos Federacijos Kaliningrado sritimi”. Dvi dienas truksiančioje diskusijoje taip pat dalyvavo Lenkijos Prezidento kanceliarijos ir Užsienio reikalų ministerijos pareigūnai bei Lietuvos diplomatai.

Apskritojo stalo diskusijos dalyviai analizavo Baltarusijos politinę ir ekonominę situaciją, Lenkijos santykių su Baltarusija perspektyvas bei Lietuvos ir Baltarusijos santy-

kius Europos Sąjungos ir NATO plėtros kontekstuose, Lietuvos integracijos į Europos Sąjungą įtaką Lietuvos ir Rusijos santykiams Kaliningrado srities kontekste.

RAGINIMAS NETAIKOMAS LIETUVAI

Vilnius, sausio 17 d. (ELTA). Europos Komisijos pirmininko Roman Prodi raginimas Baltijos šalims suteikti rusų kalbai tokį pat statusą kaip ir vietinių gyventojų kalboms, netaikomas Lietuvai.

“Europos Komisija niekada mūsų šaliai neturėjo jokių priekaištų dėl kalbos, atvirkščiai, nuo 1997 metų

Lenkijos Rytų studijų centras veikia prie Lenkijos ūkio ministerijos ir yra vienas rimčiausių Lenkijos analitinių centrų, turinčių stiprią ekspertų komandą. Ekspertai vykdo užsakomuosius posovietinės erdvės problemų tyrimus.

Lietuva nurodoma pavyzdžiu”, - sakė Europos komiteto gener. direktoriaus pavaduotojas Klaudijus Maniakas.

Ragindamas suteikti rusų kalbai tokį pat statusą kaip vietinių gyventojų kalboms, R.Prodi pareiškė, jog žmogaus teisių užtikrinimas yra svarbiausias naujų narių priėmimo į Europos Sąjungą kriterijus.

Atkelta iš 8 p.

remti jų kilnius polėkius, ji taip nuteikti, kad, atėjus lemiamai valandai, mūsų tautos atžalynas būtų pajėgus suprasti savo pareigas ir būtų pasinešęs kovoti dėl savo tėvų žemės.

O kad mūsų jaunimas, išaugęs ir išsimokslinęs po svetimu dangum, savas pareigas suprastų, jis turi būti šia linkme tinkamai paruoštas bei nuteiktas. Jaunimo tautinis sąmoninimas turėtų būti vykdomas ne žodžiais, bet realiu būdu, būtent: visomis mums įmanomomis priemonėmis išlaikant lituanistinės mokyklas, jaunimo laikraščius, lietuviškas knygas, chorus, vaidinimus ir muziką, rengiant jaunimui paskaitas, žodžiu, naudojant visas mūsų turimas ar prieinamas kultūrines priemones. Į jaunimo lietuviškąjį sąmoninimą įeina ir jo įjungimas į mūsų politinę, visuomeninę bei kultūrinę veiklą. Skatinti jaunimą kurti tik lietuviškas šeimas, skatinti, kad šeimose vyrautų tik lietuvių kalba, lietuviški papročiai, savos tautinės tradicijos.

Tautinio jaunimo sąmoninimo našta jau priklauso Pasaulio Lietuvių Bendruomenėms. Bendruomenės be mūsų paramos irgi negalės tų uždavinių atlikti, nes ji tuo tarpu dar nėra tiek pajėgi. Mūsų Bendruomenės nepajėgumas susijęs su daugelio abejingumu, nesidomėjimu ir nesupratimu jos paskirties bei uždavinių. Čia ir yra mūsų pareiga Bendruomenę remti morališkai ir medžiagiškai, kad ji būtų pajėgi atlikti tuos didelius uždavinius, kurie jai pavesti Pasaulio Lietuvių Statuto nuostatais.

Esu vyresnės kartos “amerikietis”. Susidomėjęs stebiu naujųjų ateivių kūrimąsi, jų visokeriopą veiklą. Deja, atvirai pastebiu, kad naujųjų ateivių ne visa veikla yra tokia, kokia ji mūsų, “senųjų” manymu turėtų būti. Pasigendama tarp senųjų ir naujųjų ateivių nuoširdesnio bendradarbiavimo visuomeninio darbo baruose. Naujieji ateiviai, atvykę į Šiaurės Ameriką, neparodė nei noro, nei nuoširdesnių pastangų suprasti viso to, ką senieji lietuviai šiame krašte yra sukūrę. Vieton jungtis į šiame krašte jau seniai veikiančias ir pajėgias organizacijas, bet jau pradedančias silpnėti, kad jas sustiprintų, naujieji ateiviai išvystė savotišką, dažnai beprasmingą veiklą, kuri mūsų bendrą darbą ne stiprina, bet silpnina.

Štai, Šiaurės Amerikoje mes turime dvi senas turtu ir nariais organizacijas: Amerikos Lietuvių susivienijimą ir

Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Susivienijimą. Abu susivienijimai turi per 20.000 narių ir per 10.000.000 dol. kapitalą. Bet abu susivienijimai sparčiai “senėja”: tie, kurie savo sunkaus prakaito darbu sukūrė tuos susivienijimus vienas po kito žengia į amžinybę, o jų vaikai rodo per mažą susidomėjimą tėvų reikšmingu kūrinium. Daug vilčių buvo sudėta į naujuosius ateivius. Deja, tos viltys išsipildė tik dalinai.

Šitos sąmoningos ar nesąmoningos klaidos dar atitaisomos. Aš asmeniškai net pageidaučiau, kad abu susivienijimai susijungtų į vieną turtingą nariais ir pinigais susivienijimą, kuris be tiesioginės broliškos pagalbos teikimo nelaimės atveju paskirties turėtų dar ir kitą tikslą - Šiaurės Amerikos lietuvių solidarumo ugdymą bei išlaikymą.

Palietus mūsų kai kuriuos kultūrinio darbo barus, negalime tylomis praeiti ir pro mūsų spaudos-laikraščių sritį. Nebus per daug pasakyta, kad mūsų laikraštinė spauda pamažu žengia į merdėjimo padėtį. Neskaitantieji ją kaltina neįdomumu, nemoderniškumu, atsilikimu. Ar tokie kaltinimai turi pagrindą? Aš manau, kad be pagrindo. Kaltindami savo laikraštinę spaudą, daugumą tų kaltinimų turėtume prisiimti sau. Įsąmoninkime vieną tiesą, kuri, tarsi šešėlis, visais laikais seka mūsų išeivijos laikraštinę spaudą: mūsų spaudos darbininkai - redaktoriai ir leidėjai - amžini elgetos, iš kurių mes daug reikalaujame, bet nesuteikiame tiek paramos, kiek reikalinga, kad laikraščiai būtų ir įdomūs ir turiningi ir moderniški. Be pinigų, ir didelių sumų pinigų, gera ir patraukli spauda nesukuriama. Reikalaujam tobulo spaudos - duokime daugiau pinigų!

Sukaktuviniais metais esame užsimoję sušaukti eilę seimų ir suvažiavimų, sąskrydžių bei kongresų. Tie, kurie šaukia seimus ar kongresus, mano, kad tik jo kongresas ar seimas reikalingiausias ir naudingiausias, o kitų tik beprasmis pasivažinėjimas... Iš esmės aš nieko neturiu prieš kongresų ar seimų šaukimą. Kai kada jie ir reikalingi ir būtini. Tik nereikalingi ir nebūtini tada, kai kongresai arba seimai šaukiami lygiagrečiai, kai kongresų šaukime prasideda lenktynės, išplaukiančios ne iš visuomenės interesų, bet asmeniškų ambicijų. O tai jau yra žala ne tik mums, bet ir Lietuvos laisvinimo baruose.

Lietuvių Fondo pokylyje 2001.X.3. Iš kairės: Bronius Siliūnas, muz. Alvydas ir dr. Vitalija Vasaičiai ir inž. Bronius Nainys.

Vytauto Jasinevičiaus nuotr.

Pamėginkime aptarti numatomų kongresų ir seimų spėjimą naudą ir išlaidas su jais susijusias. Įsivaizduokime, kad visuose šių metų kongresuose ar seimuose dalyvaus per 5000 asmenų. Kadangi visuose suvažiavimuose dalyvaus iš dalies tie patys žmonės, reikšia, turės keliauti ne vieną, bet po kelis kartus, taigi jų išlaidos vienam asmeniui susidarys apytikriai po 200 dol., o visų suvažiavimų bendros išlaidos sieks apie 1000 sumą. O tai jau didelis pinigas, ypač šiais nedarbo metais.

Būkime nuoširdūs ir atviri. Sutikime, kad mažiausia pusė tų seimų ar kongresų programos bei darbai bus panašūs. Tad ar nebūtų geriau ir naudingiau pusės kongresų ir seimų atsisakyti, o jų vieton savanoriškai sumesti 50.000 dol. Lietuvos laisvinimo ir lietuviškos kultūros garsinimo tarp svetimųjų reikalams. Už tą pinigą galėtume išplėsti

veiksmingą propagandą per amerikiečių radiją bei televizijos transliacijas. Už tą pinigą galėtume vykdyti kontr propagandą prieš komunistų melą, liečiantį Lietuvos pavergimą bei lietuvių tautos barbarišką naikinimą. Už tą pinigą galėtume pasikviesti įtakingus JAV politikus, laikraštininkus ir radijo bei televizijos veikėjus, kurie amerikiečių milijonams bylotų, kad Lietuva turi būti laisva ir nepriklausoma, kad jai turi būti atitaisyta ne tik moralinė, bet ir materialinė skriauda - sugrąžinti Lietuvos valstybei bei jos piliečiams padaryti karų ir okupacijos metais nuostoliai.

Tų pinigų užtektų ir savo meno kultūros vertybių - literatūros, muzikos, dainos, vaidybos, dailės kūrybos - palaikymui bei ugdymui, kad ji būtų veiksminga priemonė lietuvių išlaikyme, o taip pat ir vertinga priemonė lietuvių dvasinės kultūros vertybėms

skleisti tarp amerikiečių. Būkime tikri, kad šiuo būdu daug daugiau patarnautume Lietuvos laisvinimui bei lietuvių išlaikymui, negu abejotinos vertės kongresais ar seimais.

Ir pabaigai - atviras pasiaiškinimas. Rašau šiuos žodžius ne užgauti ar ko nors gerus norus suniekti norėdamas, bet tik vienu vieninteliu tikslu: atvirai pareikšti savo nuomonę mums visiems rūpimais reikalais. Ieškojimas naujų kelių bei naujų veiklos metodų, kaip Lietuvą iš sunkios vergijos išlaisvinti, neturėtų būti suprastas saktu noru ką nors užgauti ar jo pastangas suniekti. Visi esame ne tobulybės, tik paprasti žmonės, kuriems dažnai pasitaiko suklysti, bet, pastebėjus savas klaidas, reikia mėginti jas taisyti. Tokia prasme prašau suprasti šiuos mano pasisakymus.

“Lietuvių dienos” (1958, gegužė)

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Atkelta iš 4 p.

Valijoje aprimo po iškritusio lietaus. Gaisrai sunaikino daug eukalipto medžių, kuriose mėgsta gyventi koala meškėnai. Ugnyje žuvo daug kengūrų, papūgų. Spauda skelbia, kad 40 gaistų kilo iš padegimų, suimta apie 30 piktadarių.

• **JAV pašto** valdyba paskelbė, kad nuo birželio 30 pirmos klasės laiško ženklelis kainuos ne 34 centai, bet 37 centai. Tas pakėlimas daug kainuos žurnalų ir laikraščių siuntėjams.

• **Buvęs prez. Clinton** paskelbė liūdną žinią, kad jo “geriausias draugas” šuo “Buddy” buvo mirtinai suvažinėtas automobilio, kai jis

bandė pagauti kieme pasirodžiusį katiną.

• **Naujoji Argentinos** vyriausybė paskelbė piniginio vieneto pezo nuvertinimą net 29 procentais. Iki šiol pezas buvo lygus doleriui, dabar už dolerį teks duoti 1.4 pezo. Toliau taupytojai negalės laisvai išsiimti iš bankų sutaupų. Sutaupas galės lengviau atgauti tik kovo mėn. Argentinos katalikų vyskupų konferencija paskelbė, kad skolas grąžinti yra moralinė pareiga, tačiau dar svarbiau yra pasirūpinti žmogaus teise išlikti, pasakė Parana apygardos arkivyskupas Estanislav Karlic, vyskupų konferencijos pirmininkas.

• **Slovėnijos** užsienio reikalų ministras Dimitrij

Rupel ir Vatikano arkivyskupas Jean-Louis Tauran pasirašė abiejų valstybių santykių konkordatą. Slovėnai garantuoja žmonėms religinę laisvę.

• **Kinijos** valdžia įspėjo užsienio verslininkus nesikišti į Kinijos vidaus reikalus. Paskelbta, kad biznierių, patys kinų kilmės, įvežė be leidimo į Kiniją tūkstančius Švento Rašto knygų, kurių išplatino apie 35,000. Už tai jis bus teisiamas Kinijos teisme.

• **Senato** daugumos vadas demokratas Tom Daschle kritikavo JAV prez. Bush, sakydamas, kad ekonominis nuosmukis ir krizė atsirado daugiausia dėl pajamų mokesčių sumažinimo.

Aukštaitijos sodyba Liaudies buities muziejuje Rumšiškėse.

J. Polio nuotr.

TARPTAUTINĖ KONFERENCIJA

“EKOLOGINIO ŽEMĖS ŪKIO PASAULIS IR JO REIKŠMĖ EKOLOGINIO ŪKIO PLĖTRAI LIETUVOJE”

2001 metais jau 6 kartą Žemės ūkio universitetas sukviėtė visus į žemės ir miškų ūkio parodą - mugę “Lietuvos agroponorama 2001”. Besidomintys ekologiniu ūkininkavimu liko patenkinti - jau tradicinė ekologinio žemės ūkio dekada šiemet išsiskyrė ypatinga renginių gausa ir tarptautiniu mastu.

Į tarptautinės dekados renginius Žemės ūkio universitete susirinko gausus svečių būrys iš daugelio pasaulio šalių. Tai kompetentingi žemės ūkio specialistai, savo žinias ir patirtį perduodantys ekologinės žemdirbystės plėtojimui visuose pasaulio regionuose. Turime pripažinti, kad IFOAM (Tarptautinės ekologinio žemės ūkio federacijos) posėdžio pravedimas Lietuvoje - tai šios srities specialistų Lietuvoje pripažinimas ir jų sunkaus darbo įvertinimas.

Svarbiausias ekologinės dekados renginys - tarptautinė konferencija “Ekologinio Žemės ūkio pasaulis ir jo reikšmė ekologinio ūkio plėtrai Lietuvoje”. Pabrėždami šio renginio svarbą ekologinio žemės ūkio plėtrai Lietuvoje, jame dalyvavo Prezidento patarėjas žemės ūkio klausimais R. Dužinskas, ŽŪM viceministras, kiti svečiai.

Šiltais sveikinimo žodžiais svečius sutiko Universiteto rektorius A. Kusta. Visi buvo maloniai nustebinti išskirtiniu LR Prezidento V.Adamkaus, atsiuntusio iš anksto įrašytą šiam renginiui sveikinimo kalbą, dėmesiu.

Savo pasisakymuose konferencijos metu IFOAM Pasaulinės Tarybos nariai išsamiai apžvelgė šiandienos ekologinio žemės ūkio laimėjimus bei problemas.

Plenarinių sesijų metu buvo plačiai nagrinėjama būtinybė gaminti paklausius rinkai produktus, siekti, kad ekologinio ūkininkavimo būdai būtų ekonomiškai naudingi tiek visuomenei, tiek šiuo verslu užsiimančiui ūkininkui. Šie klausimai ypač aktualūs šiuo metu, Lietuvai integruojantis į Europos Sąjungą, kuomet yra visos sąlygos ekologiskų produktų gamybai. Tai savo kalboje akcentavo žemės ūkio viceministras V. Grušauskas.

LŽŪU Aplinkos instituto direktorė V. Rutkoviėnė gausiai susirinkusiems konferencijos dalyviams pateikė duomenis apie ekologinio judėjimo plėtrą Lietuvoje. Pažymėjimus turinčios plotas, palyginus 2001 m. su 1997 m., padidėjo 4 kartus, ekologinių ūkių skaičius siekia 290, vidutinio ūkio dydis 20 ha, tas

žemės plotas sudaro 0,2% bendrojo Lietuvos žemės ūkio naudmenų ploto. Valstybė teikia paramą ekologiskai ūkininkaujantiems nuo 1997 m., mokėdama ūkininkams tiesiogines išmokas už to žemės ploto pasėlių hektarą. Kiekvienais metais ūkininkaujančių ekologiskai skaičius išauga vidutiniškai 20-30% ir, ekologinio judėjimo entuziastų nuomone, 2006 m. ekologiskai ūkininkaujamų naudmenų plotas turėtų pasiekti 5%. Tai būtų didelis visų šioje srityje dirbančių bendro darbo laimėjimas.

Konferencijoje savo pranešimą skaitė IFOAM direktorius Thomas Cierpka (Vokietija). Jo pranešimo pagrindinės tezės paaiškino IFOAM-Tarptautinės ekologinio žemės ūkio federacijos tikslus ir uždavinius. Pagrindinę jos veiklą koordinuoja Pasaulinė Taryba, besivadovaujanti demokratijos ir atvirumo principais. Trys Lietuvos organizacijos yra jos narės, sėkmingai vykdančios keliamus uždavinius. Konferencijoje kalbėjęs IFOAM prezidentas Gunnar Rungren pristatė ekologiskų produktų kokybės užtikrinimo sistemą, kurią sudaro IFOAM standartai, akreditacijos kriterijai, programa, akredituotų įstaigų

tarpusavio pripažinimas. Šiuos kriterijus sėkmingai įgyvendinusi darbe, įstaiga “Ekoagros” tapo IFOAM akredituota ir pripažinta akredituotų organizacijų.

IFOAM Tarybos nariai iš įvairių pasaulio regionų pristatė ekologinio ūkio plėtrą savo regionuose. Apie ekologinį žemės ūkį Lotynų Amerikoje pasakojo Alberto (Pipo) Lernaoud (Argentina). Ši šalis pasauliui tiekia ekologiską kavą, kokoso riešutus, kukurūzus, medvilnę, egzotiškus vaisius ir daržoves. Labai įdomiai apie ekologinį judėjimą savo šalyje kalbėjo Liz Clay, IFOAM (Australija). Šioje šalyje dėl dirvožemio savybių ir bioįvairovės susidaro ypatingos ūkininkavimo sąlygos, todėl reikalingas glaudus ūkininkų, mokslininkų bei vyriausybės bendradarbiavimas.

Ekologinis žemės ūkis Vakarų Afrikos Seišelių šalyse apie jį pasakojo Ei Hadji Hamath Hane (Senegalas)-ne tik alternatyva, bet ir būtinybė, gelbstinti gamtos išteklius, tausojanti žmonių sveikatą. Prabha Mahale iš Indijos supažindino su ekologinio ūkininkavimo ypatumais Azijos šalyse. Tai ypač didelis ir senas regionas, kur taikomi ekologinio ūkininkavimo principai ir labiausiai išplėtotas ekologiskų produktų eksportas.

Iš Europos šalių, kuriose ūkininkaujama ekologiskai, atstovų pranešimų, pvz., Antonio Compagnoti iš Italijos, buvo galima suprasti, kad Europos ekologiskų produktų rinkoje laisvą nišą realizacijai rasti galima nesunkiai, ir toks ūkininkavimo būdas domina tiek ūkininkus, tiek prekybos kompanijas. Italijoje ekologiskai ūkininkaujančių skaičius siekia 50,000, o pažymėtos žemės plotas artėja prie milijono hektarų. Daugelis ekologinių ūkio problemų vyriausybinio mastu sprendžiamos Vokietijoje, kurioje paskutiniaisiais metais pasikeitė šalies vyriausybės požiūris į ekologinį ūkininkavimą. Ten sukurtas Vokietijos Federalinės vyriausybės ekologinio žemės ūkio

planas, finansuojamas iš valstybės biudžeto.

Antroji konferencija buvo skirta ekologinio žemės ūkio analizei Centrinėje ir Rytų Europoje. Šioje Europos dalyje ekologinis ūkininkavimas suklestėjo subyrėjus komunistinio režimui, 9-ame dešimtmetyje. Sunku vienareikšmiškai apibūdinti šių šalių ekologinį judėjimą, nes jos labai skiriasi savo geografija, ekonomika ir papročiais. Gavusios paramą iš ES, šios šalys galėtų sėkmingai plėtoti ekologinį žemės ūkį, atitinkantį tiek Europos, tiek pasaulinius reikalavimus. Kartu tai leistų visapusiškai plėsti prekybą ekologiskais produktais, numatant gaires Europos Sąjungos plėtrai. Apie tai savo pranešimuose kalbėjo Martien Lankester (Avalono fondas, Nyderlandai) Ferenc Gruhwald, IFOAM Centrinės ir Rytų grupės koordinatorius (Vengrija).

Svarbi Tarptautinės konferencijos dalis - 24 stendiniai pranešimai. Juos parengė Lietuvos žemės ūkio universiteto, Lietuvos vandens ūkio, Lietuvos žemdirbystės institutų mokslininkai. Su konferencijos tezėmis galima susipažinti Universiteto bibliotekoje.

Apibendrinant galima teigti, kad ekologinis judėjimas ir pasaulyje, ir Lietuvoje įgauna vis didesnę pagreitį, įtraukdamas platesnius visuomenės sluoksnius. Tikimasi, kad jis, pritariant valstybių vyriausybėms, taps modernia ir patrauklia ekonomikos žemės ūkio sritimi.

Manome, kad šis renginys padėjo visiems besidomintiems ir jame dalyvavusiems geriau susipažinti su pasauliniu ekologiniu judėjimu ir ateityje taps svertas ekologinio ūkio plėtrai Lietuvoje.

Daiva Šileikienė

Ekologijos katedros

Aplinkotyros laboratorijos

vedėja.

Šis straipsnis iš Lietuvos Žemės ūkio Universiteto laikraščio “ŽEMYNA”

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima pirmadieniais 9:30-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: LithNY@AOL.com arba amberwings@mac.com

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

METAMS - \$35.

PUSEI METŲ - \$20.

PIRMA KLASE - \$58.

ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ METAMS - \$110.00

RENGINIŲ KALENDORIUS

VASARIO 17 d. 4:00 v.p.p. Dievo Motinos parapijos salėje Lietuvos Nepriklausomybės švenčių Vasario 16-tos ir Kovo 11-tos minėjimas. Meninę programą atliks “Grandinėlė” ir kanklių vienetas “Gintarinės stygos”. Organizacijos prašomos dalyvauti mišiose ir minėjime su vėliavomis. Rengia ALT ir JAV LB Clevelando Apylinkės valdyba.

KOVO 2 ir 3 d. įvyksta Ateitininkų šventė ir Dainavos stovyklai paremti koncertas, kurį atliks “Dainavos” oktetas iš Chicago.

KOVO 17 d., sekmadienį: Clevelando Skautijos ruošiama tradicinė “Kaziuko Mugė”, DMNP parapijos salėse. Pradžia 11:00 v.r.

JAU GALIMA GAUTI LF PARAMOS FORMAS

Asmenys ar organizacijos, suinteresuotos kreiptis į LF raštinę ir pasiimti formas, o jas užildžius grąžinti paštu ar įteikti asmeniškai iki kovo 15 d. 2002 m. Studentai stipendijų gavimo reikalu užpildę formas, jas turi grąžinti iki balandžio 15 d. 2002 metų.

Paramos formas galima užsisakyti ir per internetą:
WWWLithFund.org

Lietuvių Fondo tel. 630-257-1616. Adresas: Lithuanian Foundation, Inc., 14911 127th Street, Lemont, IL 60439

AUŠRININKO DR. JONO ŠLIŪPO ARCHYVAS

Vytautas Šiūpas, P.E.

2001-ji metai buvo aktyvios archyvinės veiklos metai.

2000 metais Šiauliuose “Aušros” muziejus išleido ir “Titnagas” išspausdino Vytauto Šliūpo knygą “Tėvas, kokį aš prisimenu”, dedikuotą dr. Jono Šliūpo 140-jų metinių progai. 600 kopijų išdalinta bibliotekoms, pavieniams asmenims ir minėjimų dalyviams. 2003-aisiais metais tikimasi išleisti tos knygos, antrąją dalį.

Metų pradžioje suorganizuoti dr. Jono Šliūpo 140-jų gimimo metinių minėjimai Lietuvoje: **Vilniuje**, Lietuvos mokslų akademijos bibliotekoje vasario mėn. pradžioje buvo suruošta dr. Jono Šliūpo knygų raštų parodėlė, trukusi visą mėnesį.

Minėjimai prasidėjo kovo mėn. 5 d. **Palangoje**, kurioje J. Šliūpas ne tik ilgus metus burmistravo, bet ir Palangai iškovojo miesto teises. Pradėta jo buvusiam name esančio muziejaus aplankymu. Po to viešojoje bibliotekoje vyko paskaitos ir muzikinė programa. Pranešimus skaitė: bibliotekininkė Audra Lu-

kauskaitė “Dr. Jonas Šliūpas ir Palanga”, miesto meras dr. Egidijus Rimkus akcentavo jo reikšmę miesto istorijai; vilnietis žurnalistas Domas Šniukas apibūdino jo politinę ir publicistinę veiklą; Klaipėdos univ. doktorantė Irma Algėnaitė kalbėjo apie švietėjišką daktaro veiklą, advokatas Feliksas Užpelkis iškėlė daugelį mažai žinomų faktų. Sūnus Vyt. Šliūpas, atvykęs iš Kalifornijos, pristatė knygą “Tėvas, kokį aš prisimenu”. Po kalbų Vyt. Šliūpą sveikino ir tautinę juostą užrišo Klaipėdos miesto katalikiškojo labdaros piligrimų klubo “Paguoda” pirm. Bronislava Žukauskienė. Pabaigai koncertavo folklorinis ansamblis “Mėguva” bei S. Vainiūno muzikos mokyklos mokiniai ir mokytojai. Išleisti atitinkami pašto vokai “Dr. Jonas Šliūpas - 140”, kurie greitai tapo filateline retenybe. Palangos konferenciją rengė miesto Savivaldybė, Liet. Teisininkų dr-jos Palangos skyrius, Kultūros centras ir Viešoji biblioteka, padedant Kalifornijoje esančiam Archyvui.

S P O R T A S

KREPŠINIO PIRMENYBĖS

2002 m. vyrų senjorų (35 m. ir vyresnių) krepšinio pirmenybės įvyks 2002 m. kovo 23-24 d.d., Clevelande, Ohio. Vykdo - Clevelando LSK Žaibas.

Senjorų klasei priklauso 35 metų ir vyresni vyrai, pagal 2002 m. gruodžio 31 d., kitaip tariant, gimusieji 1967 metais ir vyresni.

Pradinė komandų registracija privalo būti atlikta iki 2002 m. vasario 1 d. pas turnyro vadovą Vidą Tatarūną, šiuo adresu:

Tel. 440-209-0440; Faksas: 216-481-6064;

E-mail: tatarunas@ameritech.net

Po pradinės registracijos bus pranešta varžybų formatas ir kitos tolimesnės detalės. Turnyras vyks tradiciniu “Žaibo dienų 2002” apimtyje.

Dalyvavimas atviras visiems ŠALFASS-gos klubams bei kitokiems vienetais, atlikusiems 2002 m. ŠALFASS-gos metinę registraciją.

ŠALFASS-gos krepšinio komitetas ŠALFASS-gos Centro valdyba

JAUNUČIŲ KREPŠINIO PIRMENYBĖS

2002 m. Š. Amerikos lietuvių jaunučių krepšinio pirmenybės įvyks 2002 m. gegužės 4 ir 5 d.d., Detroite, Mich. Vykdo - Detroito LSK “Kovas”.

Varžybas numatoma vykdyti šiose berniukų ir mergaičių klasėse: B (1986-87 m. gimimo), C (1988-89 m.), D (1990-91 m.), E (1992-93 m.) ir F “molekulių” (1994 m. gimimo ir jaunesnių). F (Molekulių) ir, gal būt, E klasėje komandos greičiausia bus mišrios (Co-Ed).

Dalyvavimas yra atviras visiems lietuvių sporto klubams bei kitokiems sporto vienetais, atlikusiems 2002 metų ŠALFASS-gos narių registraciją. Komandų skaičius neapribotas visose klasėse. Principiniai, jaunesnių klasių žaidėjams yra leidžiama kartu žaisti ir vyresnėse klasėse, kiek laiko ir vietos aplinkybės leidžia. Mergaitėms yra leidžiama žaisti berniukų komandose, tačiau neatvirkščiai.

Pradinė (Preliminarinė) komandų registracija privalo būti atlikta iki 2002 m. vasario 28 d. imtinai, šiuo adresu:

Mykolas Abarius, P.O. Box 250309, Franklin, MI 48025-0309, USA Tel. 248-865-0243; Fax: 248-338-2625; E-mail: michaelgcpa@ameritech.net

Papildomas ryšys: Vytautas Polteraitis, tel. 734-420-3137

Po pradinės registracijos bus paskelbta varžybų programa, formatas, mokesčiai, galutinės registracijos data ir kitos tolimesnės detalės

Pilnesnę informaciją gauna ŠALFASS-gos klubai. ŠALFASS-gai nepriklausantieji vienetai prašomi kreiptis į M. Abarių ar V. Polteraitį.

Šios varžybos yra dalis 52-jų Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynių, kurių pagrindinė dalis vyks Čikagoje š.m. gegužės mėn.

ŠALFASS krepšinio komitetas ŠALFASS Centro valdyba

Vilniuje, Lietuvos mokslų akademijoje kovo mėn. 7 d. dr. Jono Šliūpo nuopelnus lietuvių tautos atgimimui, lietuviškos spaudos leidybai ir Mažajai Lietuvai apžvelgę Lietuvos istorikai. Iškilmingo minėjimo įžanginį žodį tarė LMA prezidentas akad. Benediktas Juodka.

Pranešimus skaitė: LMA leidyklos pirm. dr. Algimantas Liekis “Dr.J. Šliūpas - laisvės šauklys”, LMA narys prof. dr. Antanas Tyla “Dr. Jonas Šliūpas - lietuviškos spaudos gynėjas”, doc. dr. Romas Batūra “Dr. Jonas Šliūpas ir lietuvių tautos atgimimas”. Vyt. Šliūpas prisiminė tėvą iš jaunystės dienų ir klausytojams padalino savo išleistą knygą bei Šiauliuose neseniai perspausdintą prof. Juozo Jakšto knygą “Dr. Jonas Šliūpas - Jo raštai ir tautinė

veikla”. Pabaigoje, koncertavo Lietuvos mokslų akademijos mišrus choras vadovaujamas dirigento Vyt. Versecko ir koncertmeisterės Juditos Taučiūtės. Klausytojų tarpe buvo dr. Vyt. Landsbergis, dr. K. Bobelis, prof. L. Kadžiulis, dr. V. Šiūdikas, Virg. Paplauskienė, dir. T. Mekas, dr. A. Piročkinas, dir. J. Marcinkevičius, Vanda Šliūpienė, spaudos ir TV fotografai.

Šiauliuose miesto savivaldybės salėje, “Aušros” muziejaus kovo 14 d. suruoštas minėjimas prasidėjo Šiaulių konservatorijos fortepijono ir smuiko muzikos koncertais; atlikėjai R. Lukošius, L. Mameniškytė ir M. Minciunienė. “Minėjimas savivaldybės pastate surengtas neatsitiktinai - jame yra gyvenęs pats Jonas Šliūpas” - rašė “Šiaulių Naujienos”,

K.Trečiokas, Union, NJ	200
Č.Satkas, Kirtland, OH	100
L.Jurkūnas, La Grange, IL	25
J.Šiaučiūnas, Cicero, IL	25
B.Balčiūnas, Annapolis, MD ..	25
R.Strimaitis, Los Altos H., CA	20
A.Dačys, Burbank, CA	15
D.Gutauskas, Canada	15
F.Peleckas, Chicago, IL	15
A.Puteris, Canada	15
L.Venckus, Fennville, MI	15
P.Ambraziejus, N. Falmth.,MA	10
S.Bražionis, Oak Lawn, IL	10
V.Labanauskas, Twisp, WA ..	10
H.Stasas, Cleveland, OH	10
J.Užupis, Worth, IL	10
C.Žitkus, Baltimore, MD	10
V.Juška, Canada	5
O.Paulius, Lemont, IL	5

*Visiems aukotojams
Nuoširdžiai dėkojame*

**DVI MOTERYS GALI
SLAUGYTI
pagyvenusius žmones, gali
tvarkyti namus, turi
mašiną.
Tel.: 216 289-0222**

**HOUSE FOR
SALE
Brick Bungalow
Good Area - Excellent
Condition \$ 89,900
George Knaus
Real Estate Inc.
216 481-9300**

kurias (kartu su “Titnagas” spaustuve) prieš 80 metų irgi įsteigė Jonas Šliūpas. Sveikinimo žodžius tarė Šiaulių miesto vicemeras Vac. Vingras ir “Aušros” muziejaus dir. R. Balza. Paskaitas skaitė: vilnietė istorikė dr. D. Marcinkevičienė “Aušros” leidybos vadovė Virginija Šiukščienė viešai pristatė Vyt. Šliūpo parašytą knygą. Kalbėjo ir Vyt. Šliūpas, padalino bei autografavo knygas, už tai šiauliečiai ir gruzdiečiai apdovanojo jį ir jo žmoną Vandą tautine juosta, keramine vaza ir gėlėmis.

Kaune buvo norėta suruošti minėjimą, bet neatsirado rengėjų. Stebėtina, kad Vytauto Didžiojo universitetas, savo laiku suteikęs Šliūpui net tris Garbės daktaratus - garbę

Atkelta iš 11 p.

kurios negavo nei vienas kitas Lietuvos veikėjas - ši kartą nesiteikė sukaktį tinkamai paminėti.

Prieš metus suteiktoji vienkartinė stipendija Klaipėdos universiteto studentei Irmai Angėnaitei atnešė gražių rezultatų. Jos studijų tema: “Švietėjiška daktaro Jono Šliūpo veikla”, buvo išspausdinta universiteto humanitarinių ir socialinių mokslų žurnale “Tiltai”.

Texas Univ. prof. Gery Hartman daktaratą apgynė teze: “Amerikos lietuviai 1880-1940”. Daktarato studijoms vartotą medžiagą apie dr. J. Šliūpą prof. G. Hartman rado mūsų archyve. Reikia paminėti kad prof. Hartman parašė išsamų straipsnį “Dr. Jonas Šliūpas ir lietuvių tautiškas judėjimas Amerikoje”, Lietuvos mokslo redakcijos “Lietuvių Tauta” IV knygai, o 140-tojo gimtadienio minėjimo proga ir straipsnį atspausdintą lietuviškoje spaudoje.

Archyvas išsiuntė į Šiaulių universitetą 30 dėžių turėtų lietuviškų bei angliškų knygų. Archyvo vadovas Vyt. J. Šliūpas tris kartus lankėsi Lietuvoje ir nemažai laiko pašventė tenai archyvo rei-

kalams. Ryšiai išlaikyti su LMA ir jos biblioteka, Vilniaus univ. biblioteka, keliais Lietuvos valstybiniais archyvais, Nacionaline M. Mažvydo biblioteka, Palangos biblioteka, Kauno, Vilniaus, Klaipėdos ir Šiaulių universitetais, M. Maironio muziejumi, Liet. Medicinos ir Farmacijos muziejumi Kaune, ir ypač artimai bendrauta su Šiaulių “Aušros” muziejumi. Amerikoje - Lituanistinių Tyrimų ir Studijų centru, Balzeko muziejumi, Hooverio institutu ir pavieniais lietuviais.

Esame dėkingi “Lietuvos Aidui” už dr. A. Liekio straipsnį. Dėkojame Lietuvos laikraščiams talpinusiems straipsnius ir žinias apie dr. J. Šliūpą: “Šiaulių Kraštui”, “Šiaulių Naujienoms”, “Veidui”, “Respublikai”, “Vakarinei Palangai”, “Klaipėdos-Palangos Tiltui”, “Mokslo Lietuvai”, “Lietuvos Žinioms”; Amerikos laikraščiams: “Schuykill Living”, “Lithuanian Heritage”, “Labas”, “Dirvai”, “Lietuvių Balsui”, “Draugui”, “Sandarai”.

“Aušrininko dr. Jono Šliūpo Archyvo” adresas: 2907 Frontera Way, Burlingame, CA 94010 USA Tel.: 650/692-6856 E: sliupasvyt@earthlink.net

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Čikaga-Vilnius, sausio 15 d. (BNS). JAV Teisingumo departamentas, bendradarbiauęs su Lietuvos generaline prokuratūra, pradėjo teisinę procedūrą, kuriomis siekiama atimti Amerikos pilietybę iš lietuvių Petro Bernotavičiaus, įtariamo dalyvavus žydų ir kitų civilių gyventojų žudynėse per nacių okupaciją Lietuvoje Antrojo pasaulinio karo metais.

Kaip BNS pranešė Teisingumo departamentas, Čikagos teisme iškeltame kaltinime teigiama, kad P.Bernotavičius, JAV pasivadinęs Peter John Bernes 1941-ųjų vasarą tarnavo nacių paskirto Kupiškio karinio komendanto Werner Loew padėjėju.

79 metų P.Bernotavičius dabar gyvena Lokporte, Illinois Valstijoje.

Teisingumo departamento kaltinime teigiama, kad P. Bernotavičius tiesiogiai dalyvavo suvarant pasmerktus belaisvius iš kalėjimo į egzekucijos vietas. Teisingumo departamento žiniomis, 1941-ųjų vasarą buvo nužudyta daugiau nei 1000 Kupiškyje gyvenusių žydų vyrų, moterų ir vaikų.

Lietuvos generalinė prokuratūra P.Bernotavičiaus veiklai ištirti 1999 metų liepą iškėlė baudžiamąją bylą dėl genocido ir karo nusikaltimų. Tačiau pernai balandį prokuratūra parengtinį tardymą šioje byloje sustabdė, nes iš užsienio šalių, į kurias kreipėsi su teisinės pagalbos prašymais, bei Izraelyje įsikūrusios holokausto tyrimo organizacijos “Yad Vashem” negavo

JAV NACIŲ MEDŽIOTOJAI SIEKIA DEPORTUOTI KARO NUSIKALTIMAIS ĮTARIAMĄ LIETUVĮ

medžiagos, kuri turėtų esminės reikšmės bylai.

Kaip BNS sakė Generalinės prokuratūros Specialių tyrimų skyriaus vyriausiasis prokuroras Rimvydas Valentukevičius, teisinės pagalbos prašymai apklausti galimus P.Bernotavičiaus nusikalstamos veiklos liudytojus bei surasti dokumentus buvo išsiųsti į Vokietiją, Kanadą, Prancūziją, Australiją, Rusiją ir Ukrainą. Gautuose atsakymuose P. Bernotavičiaus kaltės įrodymų nebuvo.

Lietuva taip pat prašė JAV Teisingumo departamento Specialių tyrimų skyrių apklausti įtariamą patį R.Bernotavičių pagal Generalinės prokuratūros pateiktus klausimus, bet gavo neigiamą atsakymą, motyvuojant, kad jo byla netrukus bus perduota JAV teismui.

Amerikiečiai perdavė Lietuvai 1999 metais vykusio JAV pareigūnų pokalbio su P.Bernotavičiumi stenogramą, kurioje užfiksuota, kur jis

neigia savo darbą nacių karinėje komendantūroje Kupiškyje. Lietuvos generalinės prokuratūros iškeltoje byloje iš viso buvo apklausti 193 liudytojai. Dauguma apklaustųjų negalėjo nieko papasakoti apie konkrečius P.Bernotavičiaus nusikalstamus veiksmus, nors dalis iš jų žinojo, kad jis dirbo nacių komendanto padėjėju. P.Bernotavičiaus kaltės įrodymų nesėkmingai ieškota Lietuvos ir užsienio šalių archyvuose.

Lietuvos generalinės prokuratūros specialiųjų tyrimų skyriaus prokurorai per trejus pastaruosius metus suteikė visapusišką pagalbą JAV Teisingumo departamento Specialių tyrimų skyriaus pareigūnams, renkant įrodomąją medžiagą apie P.Bernotavičių Lietuvoje, bei dalijosi su jais informacija iš Lietuvoje tirtos bylos. Prokuroras R. Valentukevičius interviu BNS vylėsi, kad tiesa apie R.Bernotavičiaus veiklą per karą bus nustatyta.

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

METAMS - \$35,
PUSEI METŲ - \$20,
PIRMA KLASE - \$58,
ORO PAŠTŲ Į UŽSIENĮ METAMS - \$110.00

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts,
Mufflers, lube oil and Filter
• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.
Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsnama,
teikianti jaukią atmosferą ilūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available worldwide

EXPERTS ON TRAVEL
TO EAST EUROPE

passports - visas - prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY
FOR OVER 35 YEARS

“LEADERS IN LOW COST TRAVEL”

TAUPA

LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.

Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.

Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.

Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)